
ചെകുത്താന്റെയും
കടൽക്കാറ്റിന്റെയും
നടുവിൽ
കേശവദേവ്

3492
Hospitality

ചെങ്കുത്താനേറയും
കടലിനേറയും ഇടയിൽ



പ്രസാധകന്മാർ
സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണ
സംഘം ലിമിറ്റഡ്

[Malayalam]

CHEKUTHANTEYUM KATALINTEYUM ETAYIL

(PLAY)

BY

P. KESAVA DEV

First Impression June 1950
Second „ September 1957

RIGHTS RESERVED

PRINTED AT THE INDIA PRESS, KOTTAYAM
Copies 1000

PUBLISHERS
SAHITHYA PRAVARTHAKA C. S. LTD.
NATIONAL BOOKSTALL
KOTTAYAM KERALA STATE

Re. 0·75

392

ചെകുത്താനേറയും കടലിനേറയും ഇടയിൽ

പി. കേശവദേവ്



നാഷനൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ
കോട്ടയം — തിരുവനന്തപുരം

വില ക. 0·75

കേശവദേവിന്റെ കൃതികൾ

ഒരു രാത്രി (നോവൽ)
ഓടയിൽനിന്നു് ,,
കുഞ്ഞുക്കുറുപ്പിന്റെ
ആത്മകഥ ,,
നടി ,,
ഭ്രാന്താലയം ,,
ആർക്കുവേണ്ടി? ,,
ഉലക്ക ,,
മാതൃഹൃദയം ,,
കൊല്ലരുതനിയാ,
കൊല്ലരുതു്! (കഥകൾ)
ഭാവിവരൻ ,,
ദീനാമ്മ ,,
കാമുകന്റെ കത്തു് ,,
അന്നത്തെ നാടകം ,,
ജീവിതചക്രം ,,
ഉഷസ്സു് ,,
റെഡ് വാളണ്ടിയർ ,,
മറവിൽ ,,
പ്രവാഹം ,,

തിരിഞ്ഞുനോട്ടം (ആത്മകഥ)
പ്രധാനമന്ത്രി (നാടകം)
ഞാനിപ്പക്കമ്മൂണിഷ്ടാവും ,,
മന്ത്രിയാക്കൊല്ലേ ,,
നാടകകൃത്തു് ,,
മുന്നോട്ടു് ,,
തസ്കരസംഘം ,,
ചെകുത്താന്റേയും
കടലിന്റേയും ഇടയിൽ ,,
തൊണ്ടുകാരി (ഏകാങ്കങ്ങൾ)
മഴയങ്ങും കുടയിങ്ങും ,,
നീ മരിച്ചു ,,
കൊല്ലണം കൊല്ലത്തീം
ഒന്നു് ,,
യാചകപ്രേമം ,,
സമരകവി ,,
ചിത്രശാല (ഗദ്യകവിത)
റഷ്യയുടെ
കാമുകൻ (നിരൂപണം)

S737 B512 35/57-58

...AR SMARAKA
...NAPAKUZHI
...ALA

പ്രസ്താവന

സമരപരമായി നോക്കുമ്പോൾ ആത്മഹത്യാപരമായ വെറും സാഹസികതത്തിനും, രാഷ്ട്രീയമായി നോക്കുമ്പോൾ ജനദ്രോഹകരമായ മഠയത്തരത്തിനും മകുടോദാഹരണമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു, ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു പാർട്ടി. കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ പരമമായ ലക്ഷ്യത്തെ—മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹ്യവും വ്യക്തിപരവുമായ കഴിവുകൾക്കു വികാസസൗകര്യം നല്കുന്നതും, എല്ലാത്തിലുമുപരിയായി മനുഷ്യതത്തെ സ്നേഹിക്കുകയുംബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുമായ ഒരു സാമൂഹ്യസ്ഥിതി സൃഷ്ടിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തെ—വിസ്മരിച്ചു്, തത്വങ്ങളെകാലദേശാവസ്ഥകൾക്കനുസരണമായി പ്രയോഗിക്കുവാൻ കഴിവില്ലാതെ, പുറമെ പ്രമാണവിശ്വാസവും (Dogmatism) അകമെ അധികാരദുർമ്മോഹവും പുലർത്തിക്കൊണ്ടു്, റഷ്യൻയജമാനന്മാരുടെ ആജ്ഞകളെ അക്ഷരംപ്രതി അനുസരിക്കുന്ന ഒരുതരം രാഷ്ട്രീയപുരോഹിതന്മാരുടെ കൂട്ടകെട്ടായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു, ഇന്ത്യൻകമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി. ക്ഷൗരക്കാരനെ അനുകരിച്ചു ക്രൂരങ്കൻ കത്തി കൈയിൽ തേച്ചതുപോലെ, ചില വിദേശരാജ്യങ്ങളിലെ രാഷ്ട്രീയഭീകരപ്രവർത്തനങ്ങളെ അനുകരിച്ചു്, കഴിഞ്ഞ മുപ്പതിൽ പരം വർഷങ്ങളിലെ ആയുധമെടുക്കാതെയുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു കൊലയും കൊള്ളയും കൊള്ളിവയ്പും നടത്തിയ ഇന്ത്യൻകമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ, മർദ്ദിതരും ചൂഷിതരുമായ കർഷകത്തൊഴിലാളി വിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു് ഒറ്റപ്പെട്ടുപോയി

എന്നുമാത്രമല്ല, അവരുടെ അവജ്ഞാപാത്രങ്ങളായിത്തീരുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

റഷ്യൻദേശീയതയെ പാടിപ്പുകഴ്ത്തുകയും, അന്യരാജ്യങ്ങളിലെ ദേശീയബോധത്തെ ചവുട്ടിത്താഴ്ത്തുകയും ചെയ്യുന്ന, റഷ്യൻമേധാവിത്വത്തിനു പൂണ്ണമായി വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടു്, റഷ്യയിലൊഴിച്ചു മറെറാരു രാജ്യത്തും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടികൾ അതാതു മണ്ണിൽ ലയിച്ചുചേരുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലാതെ, 'അന്യപദാർത്ഥ'ങ്ങളായി അവശേഷിക്കയാണു ചെയ്യുന്നതു്. വിദേശീയമായ ഏതു സംസ്കാരത്തേയും തത്വസംഹിതകളേയും ദഹിപ്പിച്ചു രക്തത്തിൽ കലർത്തുവാൻ കഴിയുന്ന ഒരു സംസ്കാരപാരമ്പര്യത്തോടുകൂടിയ ഇന്ത്യയിൽപ്പോലും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി ഒരു വിദേശച്ചരക്കായിത്തന്നെ നിലകൊള്ളുന്നു എന്നതു്, ആ പാർട്ടിയുടെ ഏററവും വമ്പിച്ച പരാജയത്തെ മാത്രമല്ല, അതിനെറ ഘടനയിൽത്തന്നെയുള്ള ആന്തരികദോഷത്തേയും വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. അരികിൽക്കൂടി ഒഴുകുന്ന അരുവിയിൽനിന്നു വെള്ളംകുടിച്ചു ദാഹംതീർക്കാൻ കൂട്ടാക്കാതെ, ആകാശത്തിലെ വെൺമേഘങ്ങളിൽനിന്നു ജലം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു വായുംപിളർന്നു നില്ക്കുന്ന മഠയനായ ബാലനെപ്പോലെ, ഇന്ത്യൻകമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ ദൈനന്ദിനരാഷ്ട്രീയപ്രശ്നങ്ങൾക്കുപോലും റഷ്യൻനിർദ്ദേശങ്ങൾ കാത്തുനില്ക്കുകയാണു്. അങ്ങനെ വളർച്ചയും ശക്തിയും നശിച്ചു്, പ്രതിലോമഗതി തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടികൾ റഷ്യൻപട്ടാളശക്തിയെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു ജനങ്ങളെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയും, ജനസാമാന്യത്തിനെറ കഷ്ടതകളുടെ പേരിൽ കുറെ 'റെഡിമെയ്ഡ്' ശൈലികളെ ചവ്വിത ചവ്വണംചെയ്യും അധികാരവടംവലി നടത്തിക്കൊണ്ടിരി

ക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽനിന്നു ബ്രിട്ടീഷുഭരണാധികാരികൾ പിൻവാങ്ങിയപ്പോൾ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ അധികാരമോഹത്തിനു ഭ്രാന്തുപിടിക്കുകയും ചെയ്തു.

ബ്രിട്ടീഷുഭരണാധികാരികളുടെ പിന്മാറ്റത്തോട്ടുകൂടി ഇന്ത്യയിലെ സാമ്പത്തികവർഗ്ഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിൽ വമ്പിച്ച മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചു. ഇന്ത്യൻ ഫ്യൂഡലിസവും, അതിന്റെ അവിഭാജ്യഘടകമായ ബ്രാഹ്മണപൗരോഹിത്യവും, അവസാനനിമിഷംവരെ ബ്രിട്ടീഷ് ഇമ്പീരിയലിസത്തിന്റെ ആശ്രിതന്മാരും വിശ്വസ്തസേവകന്മാരുമായിട്ടാണു നിന്നിരുന്നതു്. ബ്രിട്ടീഷുമേധാവിത്വത്തിന്റെ പിന്മാറ്റത്തോട്ടുകൂടി, ഫ്യൂഡലിസവും ബ്രാഹ്മണപൗരോഹിത്യവും നിന്നിരുന്ന പലകതന്നെ തകർന്നുപോയി. തൽസ്ഥാനത്തു്, ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തെ സഹായിക്കുന്ന ഭാവം നടിച്ചുനിന്നിരുന്ന ഇന്ത്യൻ മുതലാളിത്തം ആധിപത്യമുറപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. മാത്രമല്ല, രാഷ്ട്രീയാധികാരം നഷ്ടപ്പെട്ട ഫ്യൂഡലിസത്തിന്റെ സാമ്പത്തികഭദ്രതയുംതന്നെയും ഹാനിസംഭവിക്കുമെന്ന നിലയായി. അതോട്ടുകൂടി ബ്രാഹ്മണപൗരോഹിത്യത്തിന്റെ സാമൂഹ്യമേന്മയും ഉലച്ചിൽ തട്ടിത്തുടങ്ങി. അധികാരനഷ്ടത്താൽ രോഷാകുലരായിത്തീർന്ന രാജാക്കന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും പുരോഹിതന്മാരും, പുതിയ ദേശീയഭരണാധികാരികളുടെ നേരെ സമരത്തിനു വട്ടംകൂട്ടി. ഒരു കൂട്ടർ, 'മതം അപകടത്തിൽ' എന്ന ആ പഴയമുദ്രാവാക്യവും വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഹിന്ദുമഹാസഭയിലേയ്ക്കും ആർ. എസ്സ്. എസ്സിലേയ്ക്കും പാഞ്ഞുകയറി. മറ്റൊരു കൂട്ടർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയിലേയ്ക്കും. ഏതു് 'ഇസ'ത്തിന്റെ പേരിലായാലും, ഏതു മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ വിളിച്ചുപറ

ഞ്ഞാലും, തങ്ങൾക്കു നഷ്ടപ്പെട്ട അധികാരത്തെ വീണ്ടെടുക്കണമെന്നു മാത്രമാണു് അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം.

മാർക്സിന്റെ പ്രോലറ്റേറിയൻ ഡിക്ടേറർഷിപ്പു് ഒരു വ്യക്തിയുടെ സ്വാധിപത്യമാണെന്നും, മാർക്സിസത്തിന്റെ പരമലക്ഷ്യം അധികാരം പിടിച്ചുപററ്റലും നിലനിത്തലുമാണെന്നും മാർക്സിസത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ച വ്യാഖ്യാനിച്ചു വരുത്തിവെച്ച റഷ്യൻകമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപൗരോഹിത്യത്തിന്റെ ആജ്ഞാനുവർത്തികളായ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ, അവരുടെ രാഷ്ട്രീയസാഹസികതപ്പനിനും ഭീകരപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും സഹായമായിലഭിച്ച കൂട്ടുകാരെ സഹർഷം സ്വാഗതംചെയ്തു. അധികാരനഷ്ടത്താൽ രോഷാകുലരായ ഫ്യൂഡൽ കുഞ്ഞുങ്ങൾ, സമരപാരമ്പര്യമോ രാഷ്ട്രീയബോധമോ ഇല്ലാതെ കാട്ടിക്കൂട്ടിയ ഭ്രാന്തുകൾ സമരവീര്യമാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കുകയാൽ, നേതൃസ്ഥാനം അവക്കായി ഒഴിഞ്ഞുകൊടുക്കുവാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു കുഞ്ഞാടുകൾ സന്നദ്ധരാവുകയും ചെയ്തു. ഫലമോ?

സമരരംഗത്തിലെ സാഹസികതപ്പനി ആത്മഹത്യയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു; കഷ്ടകരും തൊഴിലാളികളും അകന്നുപോയി. രാഷ്ട്രീയരംഗത്തിൽ ഹിമാലയൻ വിഡ്ഢിത്തങ്ങൾ എഴുന്നള്ളിക്കുകയാൽ, ഇതരരാഷ്ട്രീയകക്ഷികളുടേയും രാഷ്ട്രീയപ്രബുദ്ധരായ ജനസാമാന്യത്തിന്റേയും പരിഹാസപാത്രങ്ങളായി. സാംസ്കാരികരംഗത്തിലാകട്ടെ, മാർക്സിസത്തിന്റെയും സമരത്തിന്റെയും ലേബലൊട്ടിച്ച പുഴുത്തുനാറിയ ഫ്യൂഡൽ സംസ്കാരം ഇറക്കുമതിചെയ്തു.

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുവിപ്ലവത്തിന്റെ നേതൃത്വം ഫാക്ടറികളിലും വയലുകളിലുംനിന്നുത്ഭവിക്കേണ്ടതിനു പകരം,

കൊട്ടാരങ്ങളിലും കോവിലകങ്ങളിലും ജന്മിഭവനങ്ങളിലും നിന്നാണതുടവിച്ചതു്. കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അധികാരം നശിച്ച ഫ്യൂഡലിസത്തിന്റേതായ കൊട്ടാരങ്ങളും ജന്മിഭവനങ്ങളും, ഭീകരപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള റിക്രൂട്ടിങ്ങു് കേന്ദ്രങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണു്. കേരളത്തിനുപുറത്തുള്ള സ്ഥിതി, ഇതെഴുതുന്ന ആളിനുനേരിട്ടറിഞ്ഞുകൂടാ എങ്കിലും, കേരളത്തിൽനിന്നു വിഭിന്നമല്ല എന്നാണറിയുന്നതു്. അങ്ങനെ, അധികാരനാശത്താൽ ഭ്രാന്തുപിടിച്ച ഫ്യൂഡലിസത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇന്ത്യൻകമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ നാട്ടുനീളെ കൊലയും കൊള്ളയും കൊള്ളിവയ്പും നടത്തുവാൻ വിഫലശ്രമം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലമാണിതു്.

അങ്ങനെ, ഭ്രാന്തുപിടിച്ച ഭീകരപ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും, അധികാരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ മർദ്ദനായുധങ്ങളുടേയും ഇടയിൽ കിടന്നു സാമാന്യജനങ്ങൾ വീർപ്പുമുട്ടുന്ന ഒരു ദയനീയകാഴ്ചയാണു് നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഇന്നു കാണുന്നതു്. കരയുന്നവന്റെ കണ്ണുനീർ നക്കിശീലിച്ചിട്ടുള്ള വേറൊരു കൂട്ടരും, ഈ ദുസ്ഥിതിയെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. അക്കൂട്ടരടക്കമുള്ള ഈ സംഭ്രമജനകമായ ചിത്രത്തിനു് ഒരു നാടകീയരൂപം കൊടുക്കുകമാത്രമാണു് ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഈ ദുസ്ഥിതിയിൽനിന്നുള്ള രക്ഷാമാർഗ്ഗമെന്തെന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ശരിയായ മാർഗ്ഗം അറിയാതിരിക്കുമ്പോൾ, തെറ്റായ മാർഗ്ഗം നിർദ്ദേശിക്കാതിരിക്കുകയാണു് ഭേദം. പക്ഷേ, ഒന്നു ഞാൻ തീർത്തുപറയാം—കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ ബുദ്ധിശൂന്യമായ ഭീകരപ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടർന്നുപോയാലും, അവ പരാജയപ്പെട്ടാലും, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയോ

മാർക്സിസംതന്നെയോ പൊളിഞ്ഞുപോയാലും, ലോകത്തിലെ മർദ്ദിതരും ചൂഷിതരുമായ ജനവിഭാഗത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യസമരം തുടരുകതന്നെചെയ്യും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയും മാർക്സിസവും ഉണ്ടാകുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ആസമരം ആരംഭിച്ചതാണ്.എത്രയെത്ര പാർട്ടികൾ പൊളിഞ്ഞാലും, എത്രയെത്ര തത്വസംഹിതകൾ തകർന്നാലും മർദ്ദിതവർഗ്ഗങ്ങൾ വിജയങ്ങളിൽനിന്നു വിജയങ്ങളിലേയ്ക്കു മാർച്ചുചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും.

കായംകുളം
17—6—1950

പി. കേശവദേവ്

രണ്ടാംപതിപ്പിന്റെ

മുഖവുര

ഈ നാടകം എഴുതിയതിനുശേഷം ലോകഗതിയിൽ പല മാറ്റങ്ങളും സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലോക കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയിലും ആ മാറ്റങ്ങൾ പ്രതിഫലിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. മാറ്റങ്ങൾ സുവ്യക്തങ്ങളല്ലെങ്കിലും, മാറ്റങ്ങളുണ്ടെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്. ആ മാറ്റങ്ങൾ ഗുണകരമോ, ദോഷകരമോ എന്നു് ഇപ്പോൾ പ്രവചിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

തിരുവനന്തപുരം
3—6—1957

പി. കേശവദേവ്

...AR SMARAKA
...KUZHI
...NDHASALA

രംഗം ഒന്ന്

[ഒരു ഗ്രാമീണ ചായക്കട. മുളയും ഓലയുംകൊണ്ട് കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ആ കുടിൽ പഴകി ദ്രവിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. നീളം കൂടിയും വീതി കുറഞ്ഞും, കാലിത്തൊഴുത്തുപോലുള്ള ആ ചായക്കടയിൽ, ഈ നാടകത്തിലെ സംഭവങ്ങൾ നടക്കുന്ന ദിവസം കച്ചവടമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ചായക്കച്ചന്റെ മേശ ഒരു മൂലയിൽ കിടക്കുന്നു. അതിന്മേൽ ഒരു തകരപ്പോണിയും, അരിപ്പയും, ഒരു ഉടഞ്ഞ കലവും, പൊട്ടിയ ഗ്ലാസും കിടക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ട് [അട്ടപ്പുകളുള്ളവയിൽ ചാമ്പലും കരിക്കട്ടയും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കത്തിച്ചു വിറകുകൊള്ളികളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ ചുറ്റും ചിതറിക്കിടക്കുന്നു. രണ്ടു ബഞ്ചുകളുള്ളതിലൊന്നു മറിഞ്ഞു കിടക്കുകയാണ്. മറേറ ബഞ്ചിൽ രക്തംപുരണ്ട ഒരു തുണി കിടക്കുന്നു. പലകക്ഷണങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ആണിവച്ചുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു 'അലമാര', ഒരു തുണിലേയ്ക്കു ചെരിഞ്ഞു, ചാരി നിൽക്കുന്നു. അതിൽ ഉണങ്ങിയ വാഴയിലക്ഷണങ്ങൾ മാത്രം കാണാം.

ചായക്കടയുടെ പിറകിലേയ്ക്ക്, താമസത്തിനായി ഒരു 'ചായ്പ്' ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതു രംഗത്തു കാണുന്നില്ല. ചായക്കടയിൽനിന്നു 'ചായ്പി'ലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗം ഒരു ചാക്കുകർട്ടൻകൊണ്ടു മറച്ചിരിക്കുകയാണ്. ആ ചാക്കുകർട്ടനിലും രക്തംപുരണ്ട ഒരു തുണി ഇട്ടിരിക്കുന്നു.

ഗ്രാമത്തിലെ പ്രധാന പാതയുടെ അരികിലാണ് ചായക്കട സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. സമയം രാവിലെ അഞ്ചര മണിയാണ്.]

പാതയിൽനിന്നു് ഒരു ശബ്ദം:—ഏയ്! വെള്ളംതെളച്ചോ?—ചായ തരാമോ?...ഇവിടാരുമില്ല്യോ?...ഏയ്!...

(ചിന്നൻ പുറത്തുനിന്നു പ്രവേശിക്കുന്നു. സാമാന്യത്തിൽ കുറഞ്ഞ പൊക്കമേ, അയാൾക്കുള്ളു. പക്ഷേ, വണ്ണം പൊക്കത്തിനനുസരണമായതുകൊണ്ടു്, അഭംഗിയില്ല. പൊതുവേ, കടഞ്ഞെടുത്തതുപോലുള്ള ശരീരമാണു്. മേൽച്ചുണ്ടിനോളം തന്നെ നീളമുള്ള മീശ. മുണ്ടും ബനിയനും ധരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അല്പം മുഷിഞ്ഞു്, അങ്ങിങ്ങായി കരിയും മഞ്ഞളും പുരണ്ടിട്ടുള്ള ഒരു തോർത്തു തലയിൽ കെട്ടിയിട്ടുണ്ടു്.)

ചിന്നൻ:—(ചുറ്റും നോക്കിയിട്ടു സ്വഗതമെന്നപോലെ) ഇവിടാരേം കാണുന്നില്ലല്ലോ...ഇതിലേക്കുടെങ്ങാണ്ടു പോലീസുവണ്ടിപോയ ഒരു ലക്ഷണം...(അകത്തേയ്ക്കുനോക്കി സഗൗരവം) ഏയ്! ഇവിടാരുമില്ല്യോ?

(മത്തായിമാപ്പു പുറത്തുനിന്നു് അകത്തേയ്ക്കു പകച്ചു നോക്കുന്നു. അയാൾ മദ്ധ്യവയസ്കനാണു്. സാമാന്യമായ പൊക്കവും, അതിലുമധികം വണ്ണവുമുണ്ടു്. മുണ്ടും തോർത്തും മാത്രമേ ധരിച്ചിട്ടുള്ളു.)

മത്തായിമാപ്പു:—(ആശ്വാസത്തോടെ) ഹാവൂ!...ചിന്നനാ—അല്ല്യോ?

ചിന്നൻ:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) പിന്നാരാണന്നാ വിചാരിച്ചതു്?

മത്തായിമാപ്പു:—ഞാൻ വിചാരിച്ചു...(മുഴുവൻ പറയാതെ, വിഷയം മാറ്റുന്നു.) ചിന്നനെന്തിനാ ഇപ്പഴിങ്ങോട്ടു വന്നതു്?

ചിന്നൻ:—ഒരു ചായ കുടിച്ചേച്ചുപോകാമെന്നു വിചാരിച്ചാ ഞാനിങ്ങോട്ടു കേറീതു്. അപ്പഴിവിടെ തീയുമില്ല, പൊകയുമില്ല; ആളുമില്ല, അനക്കോം ഇല്ല. അങ്ങനെ നിക്കുമ്പഴാ, മത്തായിമാപ്പു വന്നതു്...പേടിച്ചുപേടിച്ചാണല്ലോ, വന്നതു്. ഞാനാരാണെന്നാ വിചാരിച്ചതു്?

മത്തായിമാപ്പ:—ഞാൻ വിചാരിച്ചു അവരു പിന്നേം വന്നെന്നു്.

ചിന്നൻ:—ആരു്?

മത്തായിമാപ്പ:—പോലീസുകാരു്.

ചിന്നൻ:—അപ്പഴവരിവിടെ വന്നിരുന്നോ?

മത്തായിമാപ്പ:—പിന്നില്ലേ്യാ!...കോന്നായരുടെ ചായക്കച്ചോടം ഇനി അങ്ങേലോകത്താണെന്നാ തോന്നുന്നതു്.

ചിന്നൻ:—(ഉൽക്കണ്ഠയോടെ) കൊന്നോ!

മത്തായിമാപ്പ:—(വ്യസനത്തോടെ) കൊന്നുകാണുമെന്നാ തോന്നുന്നതു്...ഇന്നലെരാത്രി ഞാൻ അത്താഴംകഴിഞ്ഞു് ഒന്നു മുറുക്കാമെന്നുവെച്ചു വെറപ്പെട്ടിയെടുത്തപ്പഴിവിടൊരു നെലവിളി കേട്ടു. എന്താന്നു വിചാരിച്ചു ഞാനോടി വഴീലെറങ്ങിനോക്കിയപ്പം, ചായക്കട വളഞ്ഞിരിക്കുവാ. പത്തുമുപ്പതു പോലീസുകാരും ഇന്നസേട്ടനും!... ഈശോ! ഞാനെന്റെ ജീവനും കൊണ്ടോടി പെരേക്കേറി വാതലും അടച്ചു. കൊറേനേരം ഇടീം നെലവിളീം കേട്ടു. പിന്നെ ഇടീടെ ഒച്ചമാത്രമേ കേട്ടൊള്ളു...ചത്തുകാണുമെന്നാ തോന്നുന്നതു്:

(ചാക്കുകർട്ടന്റെ മറവിൽനിന്നു് ഒരു സ്ത്രീസ്വരം കേൾക്കുന്നു.)

സ്ത്രീസ്വരം:—ആരാ അതു്?—മത്തായിമാപ്പയാണോ?

മത്തായിമാപ്പ:—ഉം. ഉം. പേടിക്കണ്ടാ ദാക്ഷായണിക്കുഞ്ഞേ. വന്നാട്ടെ.

സ്ത്രീസ്വരം:—പിന്നാരാ?

ചിന്നൻ:—ഞാനാ—ചിന്നൻ. വന്നാട്ടെ.

(ദാക്ഷായണി പ്രവേശിക്കുന്നു. ദുഃഖവും ഭയവും മുഖത്തു തിങ്ങിനില്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അവൾ സാമാന്യം സുന്ദരിയാണു്. വയസ്സു് 28-ൽ കവിഞ്ഞിട്ടില്ല. മുണ്ടും ബ്ലൗസും മാത്രമേ ധരിച്ചിട്ടുള്ളൂ.)

ദാക്ഷായനി:—(പരിഭവത്തോടെ) എന്നാലും... അയൽക്കാരല്യോ മത്തായിമാപ്ലേ. ഇഡിച്ചും ചവുട്ടീം കൊല്ലുന്നതു കണ്ടാലെങ്കിലും ഒന്നെത്തിനോക്കണ്ടായോ? എന്തിനാന്നൊന്നു ചോദിക്കണ്ടായോ?

ചിന്നൻ:—കൊന്നോ?

ദാക്ഷായനി:—(കഠിനമായ നിരാശയോടെ) ഓ! കൊല്ലാനിനി എന്തിരിക്കുന്നു... ഇഡിച്ചിഡിച്ചു പതിരു വെള്ളമാക്കി. എല്ലെല്ലാം ഒടിച്ചു. ഇരിക്കാൻ വയ്യാ, നിക്കാൻവയ്യാ, കെടക്കാൻവയ്യാ, ശ്വാസംവിടാനുംവയ്യാ... (രോഷാത്മകമായ ഗൽഗദത്തോടെ) കാലമ്മാരു്!... കൊല്ലാൻവന്ന കാലമ്മാരു്, കൊന്നേച്ചങ്ങു പോയിരുന്നെങ്കിമതിയായിരുന്നു.

മത്തായിമാപ്ല:—(സഹതാപത്തോടെ) ഞാൻ വഴീലെറങ്ങിനോക്കിയതാ, ദാക്ഷായനിക്കുഞ്ഞേ. ഞാനിങ്ങോട്ടു വന്നാലവരു് എന്നേം പിടിക്കത്തിലേ്യാന്നു വിചാരിച്ചാ വരാഞ്ഞതു് (ബഞ്ചിൽ ഇരിക്കുന്നു.)

ദാക്ഷായനി:—എന്നാലും... അയൽക്കാരല്യോ, മത്തായിമാപ്ലേ.

ചിന്നൻ:—നേരാ. അയൽക്കാരെ സ്നേഹിക്കണമെന്നല്യോ, നിങ്ങടെ മതത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്?

മത്തായിമാപ്ല:—(അല്പം വാശിയോടെ) അയൽക്കാരെ സ്നേഹിക്കാനേ പറഞ്ഞിട്ടൊള്ളു. അയൽക്കാരടെക്കൂടെ ചാകാൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അതറിയാമോ?

ചിന്നൻ:—(സഹതമെന്നപോലെ) അതും നേരാ. (ബഞ്ചിൽ ഇരിക്കുന്നു.)

മത്തായിമാപ്ല:—ചെന്നായ്ക്കളെപ്പോലെ പോലീസുകാരു കൂട്ടംകൂടി നില്ക്കുമ്പഴു്, ഞാനെങ്ങനെ ഇങ്ങോട്ടിറങ്ങും ചിന്നാ? പറ. ആരെക്കണ്ടാലും ചാടിവീണങ്ങു മാന്തി

പ്പൊളിക്കുത്തിലേയ്യാ അവരു്. ചിന്നനറിഞ്ഞുകൂടായോ, അക്കൂട്ടരെ.

ചിന്നൻ:—പിന്നെനിക്കറിഞ്ഞു കൂടായോ! ഞാനല്ലേയ്യാ, അവക്കു് എറച്ചീം ചോറും വെച്ചുകൊട്ടക്കുന്നതു്!

ദാക്ഷായനി:—(കോപത്തോടെ) ആഹാ! എന്നിട്ടാണോ, താൻ കൊണദോഷം പറയാൻ വന്നിരിക്കുന്നതു്?

ചിന്നൻ:—(നെറ്റി ചുളിക്കുന്നു.) അതെന്താ? പോലീസുകാക്കു് എറച്ചീം ചോറും വച്ചുകൊട്ടക്കുന്നതുകൊണ്ടു് എനിക്കു കൊണദോഷം പറഞ്ഞുകൂടായോ?

ദാക്ഷായനി:—(ഉൽക്കണ്ഠയോടെ) മത്തായിമാപ്ലേ, അവരു പറഞ്ഞയച്ചിട്ടാ, ഇയ്യാള വന്നിരിക്കുന്നതു്—ചത്തോന്നു നോക്കാൻ. ചത്തില്ലെങ്കി, കൊല്ലാനാ.

മത്തായിമാപ്ല:—(ഉദാസീനമായി) ഓ! ചുമ്മാതിരികുഞ്ഞേ. അയാൾടെ വയറുപെഴപ്പിനയാള നടക്കുകയാ. പോലീസുകാക്കു് അരിവെച്ചുകൊട്ടത്താ. ദിവസോം വയറുനെറച്ചുണ്ണാം; പിന്നെ വല്ലോം കിട്ടുകേം ചെയ്യും. അതിനാ അയാള പോകുന്നതു്.

ചിന്നൻ:—കേട്ടോളണേ മത്തായിമാപ്ലേ. ആ പണിക്കരദ്ദേഹമാ എന്നെ വിളിച്ചവിടെ നിത്തിയതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരൊഴിഞ്ഞവീട്ടു കെടപ്പില്ലേയ്യാ? അതാ, ക്യാമ്പു്. അവക്കു തീററിയൊരുക്കി കൊട്ടക്കുന്നതും പണിക്കരദ്ദേഹമാ. ആ വകയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു കൊയ്ത്തും പെറുക്കുമാ.

മത്തായിമാപ്ല:—എന്നോടും മേടിച്ചു ചിന്നാ, അഞ്ചുരൂപായും ഒരുകൊട്ട ചീനീം. പിന്നവിടൊരു പെടക്കോഴി നിന്നിരുന്നതിനേം പിടിച്ചോണ്ടുപോയി.

ചിന്നൻ:—എന്റെ മത്തായിമാപ്ലേ, എന്തൊരു

തീറേയാണെന്നോ, അവരുടെ തീറ!—ഒരാടിനെ വേ
വിച്ചാ, ഒരാളുതന്നങ്ങു തിന്നുകളയും.

ദാക്ഷായനി:—അതെന്തിനു പറയുന്നു! ഇവിടെ കൊ
റെ അവമ്മാരു പാവങ്ങളെ പൊക്കാനെന്നും പറഞ്ഞു വ
ന്നിരുന്നു. അവമ്മാരടെ തീറേയാണേ, സഹിക്കാൻ വ
യ്യാത്ത തീറ!...എത്ര കൊട്ടത്താലും മതിയാകത്തില്ല
ന്നേ. തീറേറം കഴിഞ്ഞിരുന്നോണ്ടങ്ങു പറച്ചിലു തന്നെ
പറച്ചില്. അങ്ങെങ്ങാണ്ടൊരു രാജ്യമൊണ്ടെന്നോ, അ
വിടൊള്ളവരെല്ലാം പട്ടാളക്കാരാണെന്നോ, അവിടെ ദൈ
വത്തെപ്പോലൊരുത്തനൊണ്ടെന്നോ, നമ്മടെ ദൈവത്തെ
പ്പോലെ അയാളും സർവ്വശക്തനാണെന്നോ, നമ്മളെല്ലാരും
ആ ദൈവത്തിന്റെ കീർത്തനോം പാടിക്കൊണ്ടിരുന്നാ
നമുക്കു സ്വർഗ്ഗം കിട്ടുമെന്നോ ഒക്കെയാ പറച്ചില്. പറ
ഞ്ഞതുതന്നെ പിന്നേം പറയും. പിന്നേം തിന്നും, പിന്നേം
പറയും.

(ചാക്കുകർട്ടന്റെ പിന്നിൽ, വിങ്ങി വിങ്ങി, ദയനീയമായി, ഒരു
പുരുഷസ്വരം കേൾക്കുന്നു.)

പുരുഷസ്വരം:—തിന്നട്ടേടീ, തിന്നട്ടെ...പാവങ്ങ
ടെ കരള പറിച്ചു തിന്നട്ടെ, അവമ്മാരെല്ലാവരുംകൂടെ.

(എല്ലാവരും സ്തബ്ധരായി നില്ക്കുന്നു. ഗോവിന്ദൻനായർ ചാക്കുകർട്ട
ന്റെ മറവിൽനിന്നു നിരങ്ങി നിരങ്ങി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. അതികഠിനമാ
യ മർദ്ദനമേല്ക്കുകയാൽ, അയാൾക്കു് എഴുന്നേല്ക്കാനും നടക്കാനും ശ്വാസോ
ച്ഛ്വാസം ചെയ്യാനും പ്രയാസമുണ്ടു്. ഉടുത്തിരിക്കുന്ന മുണ്ടിൽ, പല ഭാഗ
ങ്ങളിലും രക്തം കാണാം.)

ഗോവിന്ദൻനായർ:—ആദ്യം പറഞ്ഞാല്യം...വേദാ
ന്തം പറഞ്ഞാല്യം...ഈശ്വരന്റെ കായ്യം പറഞ്ഞാല്യം...
നഷ്ടോം കഷ്ടോം എല്ലാം പാവങ്ങക്കാ...

(ദാക്ഷായനി അടുത്തുചെന്നു പിടിക്കുന്നു.)

ദാക്ഷായനി:–ഈ ബഞ്ചിലോട്ടിരുന്നാട്ടെ. (പിടിച്ചു പൊക്കുന്നു. ചിന്നനും മത്തായിമാപ്പ്ലയും സഹായിക്കുന്നു.)

ഗോവിന്ദൻനായർ:–(ബഞ്ചിൽഇരുന്നിട്ട്)നാലഞ്ചു പാവത്തുങ്ങളെ പുലിവാല് പിടിപ്പിച്ചേച്ചു്... ചുമ്മാ നടന്ന ഒരുത്തനെ തല്ലിച്ചതച്ചേച്ചു്... ഒരു കൊട്ടിലിനു തീയും വച്ചേച്ചു്... ഇങ്ങനെയാ, പാവങ്ങളെ പൊക്കുന്നതെന്നും പറഞ്ഞു്... അവമ്മാരു കടന്നുകളഞ്ഞു... ദേ,ഇപ്പം... ഇപ്പം നാട്ടുകാക്കു കെടന്നുപൊറുക്കാൻ വയ്യാതായി. (ശ്വാസതടസ്സം ദുസ്സഹമാവുകയാൽ, കൈകൾ പിറകോട്ടുന്നി ഇരിക്കുന്നു.) ഞാൻ... ഞാൻ...

ദാക്ഷായനി:–(യാചനാസ്വരത്തിൽ) ഒന്നു മിണ്ടാതിരിക്കു. വത്തമാനം പറഞ്ഞാൽ...

ഗോവിന്ദൻനായർ:–പറഞ്ഞാലെന്താ!... പറഞ്ഞാല്യം,പറഞ്ഞില്ലെങ്കിലും... എനിക്കിനി...

ദാക്ഷായനി:–(ഗൽഗദത്തോടെ)ഞാനന്നു പറഞ്ഞതാ മത്തായിമാപ്പ്ലേ, അവമ്മാരടെ വേദാന്തം കേട്ടെളകരുതെന്നു്.

ഗോവിന്ദൻനായർ:–(കോപത്തോടെ) ആരാടീ പറഞ്ഞതു്, ഞാനെളകീന്നു്?

ദാക്ഷായനി:–(വീറോടെ) പിന്നെന്തിനാ, അവമ്മാരെയെല്ലാം വിളിച്ചുകേറ്റി, ഇല്ലാത്ത ചോറും കഞ്ഞീം ഒണ്ടാക്കിക്കൊട്ത്തതു്?

ഗോവിന്ദൻനായർ:–ഞാൻ വിളിച്ചു കേറ്റിതാണോ?... ആണോടീ?... (കോപാവേശത്താൽ ശരീരം വിറയ്ക്കുന്നു. ബഞ്ചിൽ കിടക്കുന്നു.)

ദാക്ഷായനി:–(സംഭ്രമത്തോടെ) ഞാൻ മരുന്നെട

ത്തോണ്ടു വരട്ടെ. ഒന്നു നോക്കിക്കോളണേ! (അകത്തേക്ക് ഓടിപ്പോകുന്നു.)

(ചിന്നനും മത്തായിമാപ്പ്യും ഗോവിന്ദൻനായരെ തലോടുന്നു. ഒരു ചെറിയ പാത്രത്തിൽ മരുന്നുംകൊണ്ടു ദാക്ഷായനി തിരിച്ചുവരുന്നു. എല്ലാവരുംകൂടി ഗോവിന്ദൻനായരെ എഴുന്നേൽപ്പിച്ചിരുത്തുന്നു. ദാക്ഷായനി, ഭർത്താവിന്റെ വായിൽ മരുന്നൊഴിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:—ഇതാരടെ മരുന്നാ?

ദാക്ഷായനി:—ഇതന്റെ മരുന്നാ. ഇതു കൊട്ടത്തേപ്പിന്നെയാ ചോരഛർദ്ദിലിനു കൊറവൊണ്ടായതു്. (ചാക്കു കർട്ടനിൽ കിടക്കുന്ന തുണി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു്) ദേ, ആ തുണി നെറച്ചു ചോരയാ—ഛർദ്ദിച്ചതു്. (തുണി എടുത്തു വിതിർത്തു കാണിക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:—(ഉൽക്കണ്ഠയോടെ) ആ ചോര മുഴുവൻ, ഛർദ്ദിച്ചതാണോ?

ദാക്ഷായനി:—പിന്നല്ല്യോ!...ഇനി ദേ, ആ ബഞ്ചിൽ കിടക്കുന്ന വേറൊരു തുണി.

ചിന്നൻ:—(ബഞ്ചിൽനിന്നു തുണിയെടുത്തു വിതിർത്തുന്നു.) അയ്യോ! ഇതിലും നെറച്ചു ചോരയാണല്ലോ. (തുണി താഴെ ഇടുന്നു.)

മത്തായിമാപ്പ്യ:—വൈദ്യന്മാരെ ആരേങ്കിലും വിളിക്കണ്ടായോ?

ദാക്ഷായനി:—എവിടിരിക്കുന്നു, വൈദ്യന്മാരു്?... എല്ലാവരും പോലീസിനെപ്പേടിച്ചു നാട്ടുവിട്ടോടിയില്ല്യോ!...നമുക്കു പോകാനൊരെടോം ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടല്ല്യോ, നമ്മളിവിടെ നിക്കുന്നതു്.

മത്തായിമാപ്പ്യ:—അതാ പറയുന്നതു്, പോകാനൊരെടമൊണ്ടായിരുന്നെങ്കി, അഞ്ചുരൂപായും ഒരുകൊട്ടച്ചീനീം ഒരു പൊടക്കോഴീം ഞാൻ കൊട്ടക്കുമായിരുന്നോ?

ദാക്ഷായനി—ഇഡിച്ചും ചവുട്ടീം ബോധം കെട്ടപ്പഴ്, എട്ടത്തൊരേരും എറിഞ്ഞേച്ചാ, അവരു പോയത്. ...ഞാനെന്തു ചെയ്യാനാ, മത്തായി മാപ്ലേ. ആരോട്ടപറയാനാ. ആരെ വിളിക്കാനാ. ഒട്ടവില്ല ഞാൻ. എന്റെ കൈയിക്കിട്ടിയ പച്ചെലയെല്ലാംകൂടെ പറിച്ചോണ്ടു വന്ന ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞു ചാറെട്ത്തു. ഇവിടെക്കൊറച്ചു ചെന്യായമിരുന്നതും ചേത്തു, വാ പൊളിച്ചങ്ങോട്ടൊഴിച്ചുകൊട്ത്തു...കണ്ണും തൊറന്നു; ശ്വാസോം വീണു.

മത്തായിമാപ്ല:—പെണ്ണുങ്ങക്കങ്ങനെ ചെല മരുന്നൊണ്ട്. കൂറിക്കൂകൊള്ളും.

ചിന്നൻ:—ചെലപ്പം, തൊലഞ്ഞും പോകും.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—(കഠിനമായ വേദനയോടെ നാഭിയിൽ കൈവച്ചുകൊണ്ട്) മൂത്രം...മൂത്രം പോകുന്നില്ല, മത്തായിമാപ്ലേ...ഇവിടെ...ഇവിടെയൊരു ചവുട്ടാ—ബൂട്ട്സോണ്ട്.

ദാക്ഷായനി:—ആ ചവുട്ടോട്ടുകൂടിയാ, വീണത്. പിന്നെന്തൊക്കെ നടന്നെന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ! എനിക്കും ബോധക്കേട്ടു വന്നു.

മത്തായിമാപ്ല:—കുത്തിനെ വല്ലോം ചെയ്തോ?

ദാക്ഷായനി:—വന്നപ്പത്തന്നെ, കാലനെപ്പോലൊത്തനെന്നോട്ടു പറഞ്ഞു, മിണ്ടിപ്പോകരുത്, കൊന്നുകളയുമെന്നു്. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരെല്ലാം എവടേടാനാം ചോതിച്ചാ, ഇഡി തൊടങ്ങീത്. ചവുട്ടുകൊണ്ടു വീണപ്പഴ്, ഞാൻ നെലോളിച്ചപോയി, മത്തായി മാപ്ലേ. (കോപാത്മകമായ ഗൽഗദത്തോടെ) കാലമ്മാരു്!...കാലമ്മാരു്! ...ഞാനന്നേപറഞ്ഞതാ, ഇതൊന്നും ഇവടെവേണ്ടാന്നു്.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—തിന്ന ചോറിനു നന്ദി കാണി

ക്കണ്ടായോ, മത്തായി മാപ്ലേ?...പേരേല്യ്— മത്തായി മാപ്ല കേട്ടിട്ടില്ല്യോ?

മത്തായിമാപ്ല:—പിന്നില്ല്യോ. വല്യഗൃഹസ്ഥന്മാരല്ല്യോ,അവരു്.

ചിന്നൻ:—അവരടെ ആനയല്ല്യോ, തടിപിടിപ്പിക്കാൻ കൊണ്ടുപോയപ്പഴ് കാട്ടാനകൾടെകൂടങ്ങുപോയതു്.

മത്തായിമാപ്ല:—(നിസ്സാരഭാവത്തിൽ) ഓ! എന്റെ പെടക്കോഴി പോയപോലാ, അവക്കൊരാന പോയതു്.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—ഇരുപത്തിരണ്ടുവൈക്കോൽ തുറുവാ...എണ്ണായിരം, പതിനായിരം, പന്തീരായിരം തെങ്ങായാ ഒരു വെട്ടിനു്...ഒരാള ജഡ്ഡി...ഒരാളു് ഇഞ്ചിനീയരു്...പിന്നൊരാള ഡാക്കിട്ടറു്...പെങ്കൊച്ചുങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയിരിക്കുന്നതും, ജഡ്ഡിമാരും മയ്ശ്രേട്ടന്മാരുമൊക്കെയാ...അവരടെ ചോറുണ്ടാ,ഞാൻ വളന്നതു്.

ദാക്ഷായനി:—(ഈഷ്യയോടെ) എന്നും പറയുന്നതു കേക്കാം, അവരടെ ചോറുണ്ടാ വളന്നതെന്നു്. ചുമ്മാതാണോ ചോറു തന്നതു്—വേലയെടുത്തിട്ടല്ല്യോ?

ഗോവിന്ദൻനായർ:—(കോപത്തോടെ) നിന്നോട്ട ചോതിച്ചോടീ?

മത്തായിമാപ്ല:—(ദാക്ഷായനിയോട്ട്) ചുമ്മാതിരി, കുഞ്ഞേ; കോപിപ്പിക്കാതെ.

ചിന്നൻ:—പറയട്ടെ, പറയട്ടെ.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—ഒരു ദെവസം രാത്രീല്, ആ കൊച്ചനിവിടെക്കേറിവന്നു...കോളേജിലെങ്ങാണ്ടു പഠിച്ചോണ്ടിരുന്ന കൊച്ചനാ...ഞാനെട്ത്തോണ്ടു നടന്നിട്ടൊള്ളതാ...അവന്റെ തള്ള എന്നെക്കാണാതെ ഉണ്ണത്തുമില്ലായിരുന്നു...ഒറങ്ങത്തുമില്ലായിരുന്നു.

ദാക്ഷായനി:—ആ കൊച്ചനെക്കണ്ടാലറിയാം, അതു നേരാണെന്നു്. (വിപരീതാർത്ഥദ്യോതകമായി ചിരിക്കുന്നു.)

ഗോവിന്ദൻനായർ:—(കോപത്തോടെ) പോടീ, താപ്രത്തു്.(വിറയ്ക്കുന്നു.)

മത്തായിമാപ്പ്:—(ദാക്ഷായനിയോടു്, അപേക്ഷാസ്വരത്തിൽ) ഒന്നു മിണ്ടാതിരുന്നാട്ടെ, കുഞ്ഞേ.

ചിന്നൻ:—നേരാ. ഒന്നു മിണ്ടാതിരുന്നാട്ടെ. ഈ കഥയൊരു രസമൊള്ള കഥയാ.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—ഞാൻ കഥപറയുകയുംമറുമല്ല. ...എങ്ങാണ്ടു പോയേച്ചു വരാണന്നും പറഞ്ഞാ,ആ കൊച്ചൻ രാത്രീലിവിടെ വന്നതു്.

ദാക്ഷായനി:—(വാശിയോടെ) എന്നിട്ടു കേട്ടാട്ടെ, മത്തായിമാപ്പേ...ആ രാത്രീല്യ തെക്കേലെ കൊച്ചിക്കായെ കാതരുകുട്ടിമൊതലാളീടെ പീടികേലയച്ചു്, പൂട്ടിയ പീടിക തൊറപ്പിച്ചു്, മൊട്ടേം പപ്പടോം മേടിച്ചു്, മൊട്ടേം പൊരിച്ചു പപ്പടോം കാച്ചി, ചോറുകൊട്ടത്തു....(വ്യസനത്തോടെ) കുഞ്ഞോംകൊണ്ടു പാവങ്ങളെ പൊക്കാൻവന്നിരിക്കപ്പാണന്നു ഞാനറിഞ്ഞില്ല, മത്തായിമാപ്പേ.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—എടീ, നിന്നോടപ്രത്തുപോകാനല്ലേ, ഞാൻ പറഞ്ഞതു്.

ദാക്ഷായനി:—നിങ്ങളു പറയുന്നതുപോലെല്ലാം അനുസരിച്ചിട്ടല്യോ, ഇപ്പഴിങ്ങനെ വന്നതു്. ഇനി ഞാൻ പറയുന്നതുപോലൊന്നു കേട്ടാട്ടെ.

ചിന്നൻ:—(ഗോവിന്ദൻനായരോടു്) പെണ്ണുങ്ങളു പറയുന്നതൊന്നും കാര്യമാക്കരുതു്. പറഞ്ഞാട്ടെ.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—പിറ്റേദിവസോം ആ കൊച്ചൻ പോയില്ല...ഞാൻ വിചാരിച്ചു, വീട്ടീന്നു കെറീച്ചു

നടക്കായിരിക്കുമെന്നു്. ചായേം ചോറും എല്ലാം ഇഷ്ടം പോലെ കൊട്ടത്തു...വൈകുന്നേരമായപ്പഴൊണ്ടു്, വേറെ മൂന്നുപേരു വന്നിരിക്കുന്നു.

ദാക്ഷായനി:—കേട്ടോളണേ മത്തായിമാപ്ലേ. എന്നോട്ടു വന്നു പറകയാ, അവരും ദേവേന്ദ്രത്തൊള്ളവരാണെന്നു്. അവരുമെല്ലാം ആനയൊള്ള വീട്ടുകളിലെയാ, ജാതിശ്രേഷ്ഠതയൊള്ളവരാ, നെല്ലും പണോം കെടന്നു് ഓളംവെട്ടുകയാ എന്നെല്ലാം പറയുന്നതുകേട്ടു ഞാനങ്ങു പേടിച്ചുപോയി. എങ്കിലും ഞാനപ്പത്തന്നെ ചോതിച്ചു മത്തായിമാപ്ലേ, എന്നാപ്പിന്നവരെന്തിനാ ഈ ചായക്കടേൽ വന്നു കെടക്കുന്നേന്നു്. അപ്പഴ കണ്ണുതുറിച്ചോണ്ടു പറയുകയാ, നമ്മുടെയൊക്കെ ദാരിദ്ര്യം മാറാനാ അവരു വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു്...മത്തായിമാപ്ലയ്ക്കൊരു കഥ കേക്കണോ?

ഗോവിന്ദൻനായർ:—മിണ്ടാതിരിക്കുത്തിലേ്യാടീ?

ചിന്നൻ:—കേക്കട്ടെ, കേക്കട്ടെ. കഥ കേക്കുന്നതെനിക്കിഷ്ടമാ.

ദാക്ഷായനി:—കേട്ടോളണേ. മോക്ഷം കൊട്ടക്കാമെന്നും പറഞ്ഞിവിടൊരു സന്ന്യാസി വന്നു. മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെ, ആനേം പൂനേം എല്ലാം ഒള്ള വീട്ടിലെയാ, ദേവസ്ത്രീയെപ്പോലൊരു ഭാര്യയൊണ്ടാരുന്നതാ, എല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ചേച്ചു് ഏറങ്ങിരിക്കുവാ എന്നെല്ലാമാ പറഞ്ഞതു്. കൈയും കാല്യുമെല്ലാംകൂടെ കൂട്ടിപ്പിണച്ചു് ഒരു മാതിരി ഇരിപ്പും, ഹോം ഹ്രീം ശ്ലീംന്നൊക്കെ ചെല പറച്ചിലും കേട്ടപ്പഴു്, നേരാണെന്നു ഞാനും വിചാരിച്ചു.

ചിന്നൻ:—ആഹാരം കഴിക്കുമോ?

ദാക്ഷായനി:—അതാ, വല്യ നേരമ്പോക്കു്...ആഹാരമൊന്നും കഴിക്കത്തില്ല, ആഹാരം കഴിച്ചാ മായയൊണ്ടാകും എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു. ഒടുവിൽ പറയുകയാ, ചായ

കൂടിക്കുമെന്നു്. ചായ കൊട്ടത്തപ്പ പറയുകയാ പൂട്ടവേണ മെന്നു്. എന്തിനു പറയുന്നു,ഇരുന്ന ഇരുപ്പിലു് ഏഴുകുറി പൂട്ടം പത്തുപതിനഞ്ചു പപ്പടോം നാഴിയോളം ചെറുപ യറു വേവിച്ചതും, ഒരു തകരപ്പോണി നെറച്ചു ചായേം കഴിച്ചേച്ചു ഹോം ഹ്രീം ശ്രീംന്നും പറഞ്ഞെഴന്നേറപ്പഴു്, മാക്രീടെ വയറുപോലിരിക്കുന്നു.

മത്തായിമാപ്പു:—ഇതുപോലൊക്കെയാ, ഞങ്ങടെ അച്ചമ്മാരും. അങ്ങേലോകത്തു നമുക്കു കിട്ടുമെന്നും പറഞ്ഞു്, ഇങ്ങേലോകത്തു നമുക്കുള്ളതെല്ലാം അവരങ്ങു മേടിക്കും. എന്റെ അനിയനൊരുത്തനൊണ്ടു്—അവനീക്കൂട്ടരെപ്പറ്റി കേക്കുന്നതേ കലിയാ.

ദാക്ഷായനി:—(അക്ഷമയോടെ) എന്നിട്ട കേട്ടാട്ടെ. അയാള പറയാ, ആഹാരം കഴിക്കത്തില്ലന്നു പറഞ്ഞാലത്തം, ചോറുണ്ണത്തില്ലന്നാണന്നു്. അയാള കള്ളനാ. അയാളടെ കൈയില്യ മോക്ഷോംമറുമിരുപ്പില്ലാന്നു ഞാനപ്പഴേ പറഞ്ഞു.

ചിന്നൻ:—എന്നിട്ട പിന്നിവിടന്നു പോയതെങ്ങനെയാ?

ദാക്ഷായനി:—(കഠിനമായ വെറുപ്പോടെ) പെണ്ണുങ്ങളെ തൊടരുതു് കാണരുതു് വിചാരിക്കരുതു്എന്നുമൊക്കെ പ്രസംഗിച്ചു പ്രസംഗിച്ചു്, ഒരുദിവസം അയാളെന്നോടു്...(അർദ്ധോക്തിയിൽ വിരമിക്കുന്നു.) ഞാൻ ഓടിച്ചെന്നു് അട്ടക്കളയടിക്കുന്ന ചൂലും എടുത്തോണ്ടു വന്നപ്പഴയാള പറയാ, പതിവ്രതയാണോന്നു പരീക്ഷിച്ചതാണെന്നു്.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—(ദുസ്സഹമായ വേദനയോടെ നാഭി അമത്തിക്കൊണ്ടു്) അയ്യോ!...ഇറു മൂത്രം!...ഇറു മൂത്രം പോയെങ്കിൽ!

ദാക്ഷായനി:—(സംഭ്രമത്തോടെ) മരുന്നു കൊറച്ചു കൂടി തരട്ടെ?

ഗോവിന്ദൻനായർ:— (കഠിനമായ നിരാശയോടെ) ഓ! മരുന്നു!!...മരിക്കാൻ — മരിക്കാൻ മരുന്നൊണ്ടങ്കി, കൊണ്ടുവാ.

ദാക്ഷായനി:— (ഭർത്താവിനെ പിടിച്ചു, പുറത്തു തലോടി കരഞ്ഞുകൊണ്ടു) എന്റെ വിധിയാ, മത്തായിമാപ്ലേ—എന്റെ വിധിയാ...വല്യഗ്രഹസ്ഥന്മാരടേം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരടേം മക്കളും മരുമക്കളുമെല്ലാം, പാവങ്ങളെ പൊക്കാനെറങ്ങീരിക്കുന്നെന്നു പറയുന്നതു കളിപ്പിക്കാനാണെന്നു ഞാനന്നേ പറഞ്ഞതാ. അവക്കിതല്ല, വേറെ എന്തോ ഉദ്ദേശമൊണ്ടന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു...മണ്ടനാ, മത്തായിമാപ്ലേ; ആരെന്തു പറഞ്ഞാലും വിശ്വാസമാ.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—ദാരിദ്ര്യോം കഷ്ടപ്പാടും ഇല്ലാതാക്കുന്നതു...മണ്ടത്തരമാണോ മത്തായിമാപ്ലേ?

ദാക്ഷായനി:— (വീറോടെ, വിപരീതാർത്ഥദ്യോതകമായി) മോക്ഷം മേടിക്കുന്നതു മണ്ടത്തരമാണോ?

ചിന്നൻ:—ഇങ്ങനെ മോക്ഷംവിക്കാനും, സ്വർഗ്ഗംവിക്കാനും, കമ്മ്യൂണിസംവിക്കാനും കൊറെ ആളുകളൊണ്ടു്. പാവങ്ങളതുകേട്ട വിശ്വസിച്ചു ചെന്നുചാടുന്നതു തീയിലാ. അവമ്മാരു കടന്നുകളയും.

ദാക്ഷായനി:— ചിന്നനൊരു കായ്യംകേക്കണോ?... പാവങ്ങളെപ്പൊക്കാൻ നടക്കുന്ന ഈ വല്യവമ്മാരെല്ലാംകൂടെ ഒരുദിവസം മത്തായിമാപ്ലേടെ അനന്തിരോൻ കുഞ്ഞുവക്കിയോട്ടം കണ്ടമ്പെലേന്റെ മോനോട്ടം പറഞ്ഞുകൊടുക്കുവാ, നിങ്ങക്കു നഷ്ടപ്പെടാനൊന്നുമില്ലടാന്നു്.

ചിന്നൻ:—അതു പിന്നെ നേരല്യോ? നമുക്കെന്തോന്നാ, നഷ്ടപ്പെടാനൊള്ളതു്? നഷ്ടപ്പെടാനൊള്ളതവക്കാ.

അതാ, കുത്തിക്കൊല്ലാനും പെരുപ്പു തീവെയ്ക്കാനും പാവത്തുങ്ങളെ പറഞ്ഞുവിട്ടേച്ചവമ്മാരു മാറിക്കളയുന്നതു്.

ദാക്ഷായനി:—പ്ലേ, കഥകളിയിൽ കണ്ടതുപോലെ—രാവണനെ ബാലീടെ വാല്യമ്മപ്പിടിപ്പിച്ചേച്ചു നാരദൻ കടന്നുകളഞ്ഞില്ലേ്യാ?

ചിന്നൻ:—വല്യവമ്മാരു് ഏതു വേദാന്തം പറഞ്ഞാല്യം, അതു പാവത്തുങ്ങളെ കളിപ്പിക്കാനാ.

മത്തായിമാപ്ല:—പാവത്തുങ്ങളതു കണ്ടു നിക്കാഞ്ഞതല്യോ കഷ്ടം!

ചിന്നൻ:—(ഗോവിന്ദൻനായരെ നോക്കിക്കൊണ്ടു്) നിക്കാഞ്ഞാലിങ്ങനെയാ.

(അകലെ ഒരു ഹാറൻവിളി കേൾക്കുന്നു. എല്ലാവരും പരിഭ്രമിക്കുന്നു.)

ദാക്ഷായനി:— കാലമ്മാരു്!... ചത്തോന്നു നോക്കാൻ വരായിരിക്കും... ഒന്നെറങ്ങിനോക്കിയാട്ടെ മത്തായിമാപ്ലേ, ഇങ്ങോട്ടു വരാണോന്നു്.

(മത്തായിമാപ്ല പുറത്തേയ്ക്കു പോകുന്നു.)

ഗോവിന്ദൻനായർ:—(നിരാശാജന്യമായ ധീരതയോടെ) വരട്ടേടീ, വരട്ടെ... കൊല്ലട്ടെ—എല്ലാവരേം കൊല്ലട്ടെ... കൊന്നേച്ചവരു തന്നെ ഭരിക്കട്ടെ.

(മത്തായിമാപ്ല പുറത്തുനിന്നു വിളിച്ചുപറയുന്നു.)

മത്തായിമാപ്ല:— ഇങ്ങോട്ടല്ല—ഇങ്ങോട്ടല്ല വരുന്നതു്. ചന്തേചെന്നേച്ചങ്ങു നേരെ തെക്കോട്ടു വിട്ടിരിക്കാ. (അകത്തു പ്രവേശിക്കുന്നു.) തെക്കെങ്ങാണ്ടു് ആരേയോ കണ്ടുവച്ചിട്ടൊണ്ടു്; തപ്പിക്കൊണ്ടുവരും ഇപ്പഴു്.

ചിന്നൻ:—എന്നാ ഞാൻ പോട്ടെ. അവരു ക്യാമ്പിലെത്തുമ്പഴയ്ക്കു് എറച്ചീം ചോറും തയ്യാറാക്കാനൊള്ളതാ.

ഗോവിന്ദൻനായർ:—(പല്ലിറുമ്മിക്കൊണ്ടു്) ചെല്ലു്,

ചെല്ല്!...ചെന്നായ്ക്കൾക്ക് എറച്ചീം ചോറും വച്ചുകൊട്ക്കാൻ ചെല്ല്!

ചിന്നൻ:—(വാശിയോടെ) എന്താ, ഇത്രകോപം?.... നിങ്ങള മൊട്ടോം പൊരിച്ച്, പപ്പടോം കാച്ചി, പേപ്പട്ടികൾക്ക ചോറുകൊട്ത്തിലേ്യോ? അപ്പപ്പിന്നെനിക്കെന്താ, ചെന്നായ്ക്കൾക്ക് എറച്ചീം ചോറും ഒണ്ടാക്കിക്കൊട്ത്താല്ല്.

മത്തായിമാപ്ല:—(പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു) ഹ ഹ ഹ!.... പേപ്പട്ടികള്—ചേന്ന പേരാ.....പേ പിടിച്ചപോലല്യോ ഓടിനടക്കുന്നത്—കൊല്ലാനും കൊള്ളിവയ്ക്കാനും. കണ്ടവരെയൊക്കെ കല്ലെറിയുകേം, ചുമ്മാ നടക്കുന്നവരെ കുത്തിക്കൊല്ലുകേം, പെരയ്ക്ക തീവയ്ക്കുകേം ചെയ്താ, പാവങ്ങടെ കഷ്ടപ്പാട്ട തീരോ ചിന്നാ?

ചിന്നൻ:—തീരുമെന്നാ, അവരുപറയുന്നത്.

ദാക്ഷായനി:—ഇതാണോ കമ്മ്യൂണിസം?

ചിന്നൻ:—എന്നല്യോ, അവരു പറയുന്നത്...നമ്മുടെ റൗഡി ഔസേപ്പും, കേഡി കുട്ടനും എല്ലാം ഇപ്പം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളാ...കോങ്കസ്സുകാലത്ത പോലീസിന്റെ കൂടെനടന്ന കുക്കുവിളിച്ചവമ്മാരും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളായിരിക്കാ.

മത്തായിമാപ്ല:—നേരാ...നമ്മുടെ പരമുവില്യോ—പരമു; അവനും കമ്മ്യൂണിസമാ.

ചിന്നൻ:—ഏതു പരമു?

മത്തായിമാപ്ല:—പരമുനെ അറിയത്തില്യോ—വഴീലെരങ്ങിനിന്ന പള്ളിക്കൂടത്തിപ്പോകുന്ന പെമ്പിള്ളേരെ പ്പററിദ്ദുഷ്യംപറയുന്ന ഒരുത്തൻ! ചോതിക്കുമ്പച്ചോതിക്കുമ്പക്കാശുകൊട്ത്തില്ലെങ്കിൽ, ആരേയും അവമാനിക്കുന്ന പരമുനെ അറിയത്തില്യോ?

ചിന്നൻ:—(ഓമ്മവന്നിട്ട്) ഓഹോ!—കുരുട്ട പരമു, അല്ലേ?

മത്തായിമാപ്പ:—അതുതന്നെ. അയാളിപ്പം കമ്മ്യൂണിസമാ... ഇന്നലെ വൈകുന്നേരം, ഞങ്ങടെ കീഴക്കേ വയലിലു ഞാൻ പശുനേം തീററിക്കൊണ്ടു നിക്കുമ്പാ, വടക്കെ എടവഴീക്കൂടൊരാളുവന്നു വയലിലെറങ്ങി. ആരാന്നു വിചാരിച്ചു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കീട്ടും, ആളെ മനസ്സിലായില്ല. അട്ത്തുവന്നപ്പഴാ, മുമ്പു ചിന്നൻ പറഞ്ഞതുപോലെ തന്നെ, പേപ്പട്ടി!

ദാക്ഷായനി:—പരമുവാണോ?

മത്തായിമാപ്പ:—പിന്നല്ലേ.

ദാക്ഷായനി:— വല്ലവരേം കൊന്നേച്ചു നടക്കായിരിക്കും... അല്ലങ്കി, കൊല്ലാൻ നടക്കായിരിക്കും.

മത്തായിമാപ്പ:— എട്ടപ്പിനെന്തോ തിരുകിയിട്ടൊണ്ട്. കഠാരയാണന്നാ തോന്നുന്നതു്. വെട്ടുകത്തിപോലൊന്നു കൈയിലുമൊണ്ട്. മുണ്ടും ഉടുപ്പുമെല്ലാം കീറിയിരിക്കുന്നു. പകച്ചു പകച്ചൊരു നോട്ടോം... എവടെപ്പോണം പറമ്മൂന്നു ഞാൻ ചോതിച്ചൊടനെ വെട്ടുകത്തി ഒരോങ്ങ്! പശുപേടിച്ചൊരോട്ടോം! ഞാൻ പശുന്റെ പെറകേം!... ഓടിയോടി എന്റെ പറം വന്നേപ്പിന്നെയാ, എനിക്കു പശുനെ പിടികിട്ടീതു്.

ദാക്ഷായനി:— ഇവരെയെല്ലാം വല്യഗൃഹസ്ഥന്മാരുടെ വീട്ടിലെ ആളുകളു പറഞ്ഞെളക്കിവിടുന്നതാ, മത്തായിമാപ്പേ. അവക്കാരോടോ വിരോധം പോക്കാനാ, ഈ കൊല്ലും കൊലേം നടത്തുന്നതു്.

ഗോവിന്ദൻനായർ:— ഞാൻ വിശ്വസിച്ചുപോയീ, മത്തായിമാപ്പേ... പാവങ്ങക്കു് ഒടനെ സ്വർഗ്ഗം കിട്ടുമെന്നാ ഞാൻ വിചാരിച്ചതു്.

ദാക്ഷായനി:—അവമ്മാരടെ കട്ടത്ത ചതി വേണോ
ങ്കിലൊന്നു കേട്ടോ...ഇവിടെ പാവങ്ങളെ പൊക്കാൻ വ
ന്നവനില്യോ—അവന്റെ വകേലൊരമ്മാവനാ, കോങ്കറ
സ്സഗോപാലപിള്ള. കോങ്കറസ്സുകച്ചോടമാ, അയാൾടെ
തൊഴിലു്.

ഗോവിന്ദൻനായർ:— (കോപാവേശത്താൽ വിറച്ചു
കൊണ്ടു്) അവനും...അവന്റെ കോങ്കറസ്സും!...കള്ളമ്മാ
രു്!...കള്ളമ്മാരു്!!

ദാക്ഷായനി:— കേട്ടോളണേ മത്തായിമാപ്ലേ. പോ
ലീസുകാരു വന്നു് ആളുകളെപ്പിടിച്ചിഡിക്കാൻ തൊടങ്ങീ
പ്പഴെനിക്കു വെപ്രാളമായി, ഇവിടേം വരുമോന്നു്. അ
പ്പഴാ ഗോപാലപിള്ള വന്നേച്ചു പറഞ്ഞു, കോങ്കറസ്സാ
ഭരിക്കുന്നതു്, ഇവിടത്തെ കോങ്കറസ്സു് അയാളാ, അയാള
പറയുംപോലേ ഇൻസേട്ടറു കേക്കത്തൊള്ളു, എന്നെല്ലാം.
ചായക്കട ഗോവിന്ദൻനായരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാണെന്നു പോ
ലീസുകാക്കു തെളിവു കിട്ടീട്ടൊണ്ടു്, പിടികിട്ടിയാപ്പിന്നെ
ഇജ്ജന്മം പോന്നുപ്പെഴയ്ക്കാനൊക്കത്തില്ലെന്നൊക്കെ അയാ
ള പറഞ്ഞപ്പഴെന്റെ ആത്മാവു കത്തിപ്പോയി. എങ്ങ
നേങ്കിലും രക്ഷിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞപ്പഴയാളപറഞ്ഞു,
പോലീസുകാക്കു വല്ലോം ഒന്നു കൊട്ടക്കണമെന്നു്.

ഗോവിന്ദൻനായർ:— ഞാൻ മണ്ടനാണെങ്കിലും...
അപ്പ ഞാൻ പറഞ്ഞു മത്തായിമാപ്ലേ, രൂപായൊന്നും
കൊട്ടക്കരുതെന്നു്...(കോപത്തോടെ) പററിക്കാൻ നട
ക്കുന്ന കൂട്ടരാ, അവരെല്ലാം. അന്ത്രോനൊരുവഴിയേ, അ
മ്മാവൻ വേറൊരുവഴിയേ, അച്ഛൻ പിന്നൊരുവഴിയേ,
ചേട്ടൻ മറെറാരുവഴിയേ...ചതിക്കാനും പറ്റിക്കാനും നട
ക്കൂ അവമ്മാരു്.

ചിന്നൻ:– പാവങ്ങടെ പേരുംപറഞ്ഞു മൊതലെ ടുക്കാ.

(മത്തായിമാപ്പു ചിന്താമഗ്നനാകുന്നു.)

ദാക്ഷായനി:– ചതിക്കാനും പറഞ്ഞിക്കാനുമാണെന്നെ നിക്കറിയാമെങ്കിലും, പോലീസു വരുമെന്നു കേട്ടപ്പഴ്, ഞാനതെല്ലാമങ്ങു മറന്നുപോയി...(ഗൽഗദത്തോടെ) എനിക്കു വേറെ ആരുമില്ല ചിന്നാ, ഒരു തൊണ. വീട്ടുകാരുടെയൊന്നും സമ്മതമില്ലാതെ, എൻറിഷ്ടപ്രകാരം നടത്തിയ കല്യാണമാ ഇതു്...(വ്യസനത്തെ അടക്കിക്കൊണ്ടു്) ഒട്ടവിലു്, ചായയ്ക്കു വെള്ളംതെളപ്പിക്കുന്ന ചെമ്പുകലോം, ഒരു കിണ്ടീം, ഒരു മൊന്തേം, ഒരു ചരുവോം എല്ലാംകൂടെ വിറ്റിട്ടു് മുപ്പതുരൂപാ കിട്ടി. പിന്നെ എൻറെ കാശുകൂട്ടി തല്ലിപ്പൊട്ടിച്ചു. എല്ലാംകൂടെ അരിച്ചുപെറുക്കി മുപ്പത്തഞ്ചുരൂപാ, ആ കാലന്റെ കൈയി കൊട്ടത്തേച്ചു ഞാൻ നെലവിളിച്ചോണ്ടു പറഞ്ഞു, പോലീസുകാരെ ഇങ്ങോട്ടു വിടല്ലേന്നു്...(പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്) ഇപ്പഴെനിക്കു് ഒന്നുമില്ലാതായേ!

(എല്ലാവരും മുഖം കുനിക്കുന്നു.)

ഗോവിന്ദൻനായർ:– (സ്നേഹപൂർവ്വം) കരയാതെടീ, കരയാതെ!

(അകലെ ഹാർമ്മോണിയം കേൾക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:–അവരുതിരിച്ചുവരുന്നൊന്നാ,തോന്നുന്നെ.

ദാക്ഷായനി:– (ഗൽഗദാത്മകമായ രോഷത്തോടെ) വരട്ടെ അവന്മാരു്. എന്നിക്കൊന്നു ചോദിക്കണം—രൂപായും മേടിച്ചേച്ചു്...

ചിന്നൻ:— ചോതിച്ചാ, പിന്നേം ഇഡിക്കും—അ്ത തന്നെ. (മത്തായിമാപ്ലയോട്) എന്തോന്നാ, ആലോചന?

മത്തായിമാപ്ല:— (ശോകാത്മകമായി) ഓ! എന്താ ലോചിക്കാനാ. 'അടീംകൊണ്ട പുളീം കുടിച്ച കരോംകൊ ട്ടത്തു'ന്ന കേട്ടിട്ടില്ലേ്യാ. അതുപോലായി ഇപ്പഴ്... ഏതു നല്ല കായ്വുമൊണ്ടായാല്യം, ഏതു് 'ഇസം' വന്നാല്യം, വസ്തും വകേം ഒള്ളവമ്മാരു്—കള്ളക്കൂട്ടരു്,—അതിൻറുള്ളിക്കേറി, പാവങ്ങളെ പററിക്കുകേം ചെയ്യും. ഒട്ടുവിലവമ്മാരെല്ലാം ഒന്നു്; നമ്മളു വേറേം.

(ഫാൻവിളി കേൾക്കുന്നു.)

മത്തായിമാപ്ല:— (സംഭ്രമത്തോടെ) വരുന്നു, അവരു വരുന്നു.

(പുറത്തു് ഉഗ്രമായ ഒരു ശബ്ദം കേൾക്കുന്നു.)

ശബ്ദം:— ഒറുകാർ!....വഴ്ശത്രുക്കൾ....വഞ്ചകപ്പരിഷകൾ!

(ചിതറിക്കിടക്കുന്ന മുടിയോടും, പൈശാചികമായ മുഖഭാവത്തോടും, ഊരിപ്പിടിച്ച കഠാരിയോടും കൂടി ഒരാൾ അലറിക്കൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. എല്ലാവരും ഭയവിഹ്വലരാകുന്നു.)

ആഗതൻ:— വഴ്ശത്രുക്കളായ ചതിയന്മാരാണു നിങ്ങൾ!....ബൂർഷ്വാപോലീസിന്റെ ഒറുകാരാണു നിങ്ങൾ!...ആംഗ്ലോ—അമേരിക്കൻ കുത്തകമുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഏജൻറന്മാരാണു നിങ്ങൾ!...

ഗോവിന്ദൻനായർ:— (ഭയന്നു വിറച്ചുകൊണ്ടു്) അയ്യോ! പേപ്പട്ടി...പേപ്പട്ടി...(മോഹാലസ്യപ്പെടുന്നു.)

ആഗതൻ:— (കഠാരി ചിന്നന്റെനേരെ ഓങ്ങിക്കൊണ്ടു്) വഴ്ശുണ്ഡകരായ നിങ്ങളെ...

ചിന്നൻ:– (ഭയന്നു വിറച്ചുകൊണ്ട്) പേപ്പട്ടി!... പേപ്പട്ടി!...(പുറത്തേയ്ക്ക് ഓടിപ്പോകുന്നു.)

(അട്ടത്തു് ഹാറൻവിളി കേൾക്കുന്നു.)

മത്തായിമാപ്പിയും ദാക്ഷായനിയും:–(ഒപ്പം) അയ്യോ!... പോലീസ്!....പോലീസ്!.....ചെന്നായ്ക്കള്!.....ചെന്നായ്ക്കള്!

കർട്ടൻ



രംഗം രണ്ട്

[ഒരു വലിയ പഴയ വീടിന്റെ പുമുഖം. പിൻഭാഗത്തു് 'നിരപലക'യാണു് കാണുന്നതു്. നിരപലകയോടുചേർന്നു് ഒരു ബഞ്ചിൽ ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ കുട്ടൻപിള്ള തലയ്ക്കു കൈയും വെച്ചു് കിടന്നുറങ്ങുന്നുണ്ടു്. ഇരുനിറത്തിൽ, തടിച്ചു്, മദ്ധ്യവയസ്കനായ ആളാണയാൾ. ഇടയ്ക്കിടെ കൂക്കംവലിക്കുന്നുമുണ്ടു്. പൂമുഖത്തിന്റെ ഏതാണ്ടു മദ്ധ്യഭാഗത്തു് ഒരു ക്യാൻവാസ്ചെയറും, അതിന്റെ ഇടതുഭാഗത്തു് ഒരു ബഞ്ചും വലതുഭാഗത്തു് ഒരു സിറിങ്ങ്ചെയറും കിടക്കുന്നു. ബഞ്ചിൽ കൊട്ടംപിള്ളി പണിക്കരും, കസേരയിൽ കോൺഗ്രസ്സ് ഗോപാലപിള്ളയും അഭിമുഖമായിരിക്കുന്നു. ഇരുവരും ഓരോ പത്രത്തിൽ നോക്കിക്കൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതു്. കൊട്ടംപിള്ളി പണിക്കർ—ഒറ്റനോട്ടത്തിൽത്തന്നെ അറിയാം, ഒരു നാട്ടപ്രമാണിയാണെന്നു്—ഇടതുകൈയിലൊരു താക്കോൽക്കൂട്ടവും, കുടവയറും, മൽമൽമുണ്ടും, കറുത്തകരയൻ നേര്യതും, ഘനഭാവവും. ഗോപാലപിള്ള വെളുത്തു് സാമാന്യമായ പൊക്കവും വണ്ണവുമുള്ള ആളാണു്. അലക്കിത്തേച്ച നേര്മയുള്ള ഖദർജുബ്ബയും, ബനിയനും, ഖദർമുണ്ടും മടക്കിത്തേച്ച ഷാളും, റിസ്റ്റുവാച്ചും, ചെരിപ്പും അയാൾ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. നാടിന്റെ ഭരണഭാരം തന്റെ തലയിലിരിക്കുന്നതായി തോന്നും, അയാളുടെ ഭാവം കണ്ടാൽ.

സമയം, രാവിലെ, ഉദ്ദേശം ഏഴുമണിയായിട്ടുണ്ടു്.]

പണിക്കർ:—(അവജ്ഞയോടെ) ഈ പത്രങ്ങളു് എഴുതുന്നതെല്ലാം കള്ളമാ...വേണ്ടതൊന്നും എഴുതത്തില്ല; വേണ്ടാത്തതെല്ലാം എഴുതുകേം ചെയ്യും.

ഗോപാലപിള്ള:—(ഉദാസീനമായി) പത്രങ്ങളെല്ലാം വളരെ ദുഷിച്ചുപോയി, പണിക്കരേ.

പണിക്കർ:—സാറൊന്നു നോക്കിയാട്ടെ. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകുമുണ്ടായി, ഇൻസ്വെക്ടും പാർട്ടിയുംകൂടിവന്നു് അമർച്ച ചെയ്യ എന്നെല്ലാമങ്ങു വല്യ അക്ഷരത്തിലെഴുതി

പിടിപ്പിച്ചിട്ടൊണ്ടു്. ഈയുള്ളവർ പെട്ടന്നപാട്ടു് ഈ പത്രക്കാരാരും, കാണുന്നമില്ല; ഒരക്ഷരം എഴുതുന്നമില്ല... (അവജ്ഞയോടെ) പത്രങ്ങളും, പത്രക്കാരും! (പത്രം എറിയുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:—നാം ജനസേവനം ചെയ്യുന്നതു്, പേരിനും പ്രസിദ്ധിക്കും വേണ്ടിയാണോ പണിക്കരേ.

പണിക്കർ:—അതും വേണ്ടായോ സാറെ?

ഗോപാലപിള്ള:—വേണ്ടന്നല്ല ഞാൻ പറയുന്നതു്. പക്ഷേ, പേരും പ്രസിദ്ധിയും കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടു് പൊതുജനങ്ങളോടുള്ള നമ്മുടെ കടമ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ ഉദാസീനതയുണ്ടാകരുതെന്നു മാത്രം. ഗീതയിൽ ഭഗവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെതന്നെ, ഫലാപേക്ഷകൂടാതെ കർമ്മം ചെയ്യണമെന്നാണു് മഹാത്മജിയും ഉപദേശിക്കുന്നതു്.

പണിക്കർ:—എന്റെ ഗോപാലപിള്ളസ്സാറേ, മഹാത്മജിയെപ്പോലെ ജീവിക്കാൻ നമ്മളെക്കൊണ്ടൊക്കുമോ?

ഗോപാലപിള്ള:—അതുപോലെ ജീവിക്കുവാൻ നാം ശ്രമിക്കണമെന്നാണു ഞാൻ പറയുന്നതു്.

പണിക്കർ:—ശ്രമിച്ചാ, ഫലിക്കണം. അല്ലങ്കിപ്പിന്നെ ശ്രമിക്കാതിരിക്കുന്നതാ നല്ലതു്.

(കുട്ടൻപിള്ള ഉണർന്നു് കണ്ണു തുറക്കാതെ തിരിഞ്ഞുകിടക്കുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:—(ഈഷ്യയോടെ) ആരാ ഉറ്റവ്വേ, കെടന്നു് ഒച്ചവയ്ക്കുന്നതു്?...ഒറങ്ങാൻ സമ്മതിക്കാതെ...

പണിക്കർ:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) നേരം പെലന്നതറിഞ്ഞിലേ്യാ, ഹേഡദ്യേം?...എഴുന്നേറ്റാട്ടെ.

കുട്ടൻപിള്ള:—(കണ്ണുതുറന്നിട്ടു്, അത്ഭുതം അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടു്) ആ ഹാ! പണിക്കരാണോ!(ഗോപാലപിള്ളയെ കണ്ടതായി നടിച്ചു ബഹുമാനഭാവത്തിൽ എഴുന്നേൽക്കുന്നു.) സാറെപ്പഴാ വന്നതു്?

ഗോപാലപിള്ള:—അധികനേരമായില്ല... കുട്ടൻപിള്ള ഇന്നലെ രാത്രിയിൽ ഒറങ്ങിയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

കുട്ടൻപിള്ള:—എന്റെ സാറേ, ഒരുപോളക്കണ്ണടച്ചില്ല. (കോട്ടവായിടുന്നു. മൂരി നിവരുന്നു.) ശരീരമൊക്കെ ഒരു വേദന! (കൈകൾ തിരുമ്മുന്നു.)

പണിക്കർ:—ഞാനറിഞ്ഞു; ഇന്നലത്തെ ഇഡ്ഡി മുഴുവൻ ഹേഡദ്യേത്തിന്റെ വകയായിരുന്നെന്നാ കേട്ടതു്.

കുട്ടൻപിള്ള:—ഇന്നലെ എനിക്കൊരു കലിയെളകിയതുപോലായിരുന്നു, പണിക്കരേ. ഇഡ്ഡിക്കുംതോറും, കൈയിന്റെ തരിപ്പു കൂടുകയാ...എറങ്ങിയപ്പത്തന്നെ നല്ല ശകുനോം. ഞങ്ങളെ കണ്ടു് ഒരുത്തൻ പരുങ്ങുന്നതു കണ്ടു് ഞാൻ ലൈറടിച്ചുനോക്കി. അവന്റെ മീശകണ്ടപ്പ മനസ്സിലായി, അവൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരനാണെന്നു്. നല്ല ശരീരോം!...ഞാൻ പിടിച്ചൊന്നു മൂപ്പിച്ചുടച്ചുവിട്ടു. (ബഞ്ചിൽ ഇരിക്കുന്നു.)

പണിക്കർ:—ഗോവിന്ദൻനായരുടെ ചായക്കടേലും കേറി—ഇല്ലേ?

കുട്ടൻപിള്ള:—അവിടെ ചെന്നപ്പഴേ, കൈയിന്റെ തരിപ്പു തീന്നൊള്ളു...വല്യ വീട്ടുകളിലൊക്കെ നിന്നിട്ടൊള്ളവനാ, അവൻ. തിന്നു തിന്നു് ഇരിമ്പുപോലിരിക്കുന്നു, ശരീരം.

(ഗോപാലപിള്ള മുഖം കുനിക്കുന്നു.)

പണിക്കർ:—ഗോപാലപിള്ളസ്സാറിന്റെ വീട്ടിലാ, അവൻ നിന്നിരുന്നതു്.

ഗോപാലപിള്ള:—(ദുഃഖസ്വരത്തിൽ) എന്റെ വീടതല്ല. ഞാനവിടന്നു ഭാഗംപിരിഞ്ഞു പോന്നിട്ടു്, കൊല്ലം ആറേഴായി.

കുട്ടൻപിള്ള:—എന്തായാലും, നല്ല ശരീരമാ സാറേ,

അവന്റെ ശരീരം. കണ്ടാലൊന്നു് ഇഡ്ഡിക്കാതെ പോരാൻ തോന്നത്തില്ല... ഒരുവിധക്കാരെല്ലാം എന്റെ കൈയോണ്ടു നാല്കൊണ്ടാലനുസരിക്കുന്നതാ... ഞാൻ പത്തിരുപതു കൊട്ടത്തിട്ടും, അവൻ വഴങ്ങിയില്ല. ഒട്ടവില്യ് ഇൻസ്പെട്ടരദ്ദ്യേം നാഭിക്കൊരു ചവിട്ടുകൊട്ടത്തപ്പഴാ, അവൻ അനുസരിച്ചതു്... അവൻ കാലിയായിക്കാണുമെന്നു തോന്നുന്നു.

ഗോപാലപിള്ള:—(ഞെട്ടുന്നു) ചത്തോ?

കുട്ടൻപിള്ള:—ചത്തില്ലെങ്കിൽ, രണ്ടു ദിവസത്തിനകം ചാകും.

പണിക്കർ:—അവന്റെ അവളൊണ്ടല്ലോ—അവളൊരു കൂടിയ ചരക്കാ.

(ഗോപാലപിള്ള വീണ്ടും മുഖംകുനിച്ചിരിക്കുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:—എല്ലാവരും കൂടൊള്ളതുകൊണ്ടു്... ഞാനിങ്ങു പോന്നുകളഞ്ഞു, പണിക്കരേ. ഇനി സൗകര്യമുള്ളപ്പഴ്, അതുവഴി തന്നത്താനൊന്നു ചുറ്റണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുകയാ... അപ്പത്തു്, അവനിലേ്യാ, പണിക്കരേ?

പണിക്കർ:—എന്തു വേണം?

കുട്ടൻപിള്ള:—ഒരു ചായ. വല്ലോം ഒന്നു കടിക്കാനും.

പണിക്കർ:—(ഉച്ചത്തിൽ) ചിന്നാ... എടാ, ചിന്നാ.

(ചിന്നൻ അപ്പുറത്തുനിന്നു പ്രവേശിക്കുന്നു. തോള്ത്തു മാത്രമേ ഉടുത്തിട്ടുള്ളൂ.)

ചിന്നൻ:—(വിനയഭാവം അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടു്) എന്തോ!

പണിക്കർ:— ചായ ഒണ്ടാക്കിയോടാ?

ചിന്നൻ:— ഇല്ലേ.

പണിക്കർ:— അതെന്താ?

ചിന്നൻ:— ഇവിടാരുമില്ലല്ലോന്നു വിചാരിച്ചാന്നേ.

കുട്ടൻപിള്ള:— പിന്നിവിടെ ഇരിക്കുന്നതൊന്നും ആരുമല്യോടാ?

ചിന്നൻ:— പണിക്കരദ്ദേഹോം, ഗോപാലപിള്ളദ്ദേഹോം ചായകുടി കഴിഞ്ഞേ വരാറൊള്ളു. പിന്നെ, അങ്ങത്ത ഇവിടൊണ്ടായിരുന്നതു ഞാനറിഞ്ഞില്ലേ. എല്ലാരും ബസ്സിക്കേറിയങ്ങു പോയന്നാ, ഞാൻ വിചാരിച്ചതു്.

പണിക്കർ:— ആകട്ടെ. നീയ് ആ ചായക്കടേലെങ്ങാൻ ചെന്നു്....

കുട്ടൻപിള്ള:—ഇത്തിരി തീയെടുത്തോണ്ടുവാടാ; എന്നിട്ടാകട്ടെ, ചായയ്ക്കു പോകാൻ. (നിക്കറിന്റെ കീശയിൽനിന്നു് ഒരു ബീഡിയെടുക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:— തീ കത്തിക്കാൻ ഭാവിച്ചപ്പഴാന്നേ, ഇവിടെ വിളിച്ചതു്.

കുട്ടൻപിള്ള:— എന്നാ, തീപ്പെട്ടിയെടുത്തോണ്ടുവാ.

ചിന്നൻ:— തീപ്പെട്ടി തീന്നുപോയേ.

കുട്ടൻപിള്ള:— (കോപത്തോടെ) എന്നാ, അയൽവക്കത്തെവിടേങ്കിലുംചെന്നു ശകലം തീ മേടിച്ചോണ്ടുവാടാ....അവൻ നിക്കുന്ന നിപ്പുകണ്ടില്ല്യോ!

ചിന്നൻ:— തീയിപ്പൊക്കൊണ്ടുവരുവേ. തീ മേടിച്ചോണ്ടു വരാൻ ചെറുക്കനെ പറഞ്ഞയച്ചിട്ടൊണ്ടേ.

പണിക്കർ:— (കുട്ടൻപിള്ളയോടു്) ഇപ്പൊക്കൊണ്ടുവരും അങ്ങത്തേ. (ചിന്നനോടു്) എടാ, തീ മേടിച്ചോണ്ടുകൊടുത്തിട്ടു്, ആ ചായക്കടേലെങ്ങാൻ ചെന്നു്—ഞാൻ പറഞ്ഞെന്നു പറ—രണ്ടുമൂന്നു ചായേം...

ഗോപാലപിള്ള:— എനിക്കു ചായ വേണ്ട. ഞാൻ കാപ്പി കുടിച്ചേച്ചാണു് ഇറങ്ങിയതു്.

പണിക്കർ:— എന്നാ, രണ്ടു ചായേം, തിന്നാൻ

പൂട്ടോ പപ്പടമോ ദോശയോ വല്ലോം ഒണ്ടെങ്കിലതും മേടിച്ചോണ്ട് ഓടിവാ.

(ചിന്നൻ ചെറിയൊരു മന്ദഹാസത്തോടെ സാവധാനം അപ്പുറത്തേയ്ക്കു പോകുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:— ഇന്നെന്തോന്നാ പണിക്കരേ—കൊമ്പൊള്ളതോ ചെറകൊള്ളതോ?

പണിക്കർ:—ഒരെടത്തു് ഒരാട്ട നിക്കുന്നൊണ്ടു്. ഞാനൊരാളെ അങ്ങോട്ടയച്ചേച്ചാ, വന്നതു്. അവനൊരു പിശുക്കനാ. പക്ഷേ, അവന്റെ അളിയന്റെ അനിയന്റെ ഭാര്യേടെ ആങ്ങളച്ചെറുക്കൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരെപ്പോലെ മീശേംവച്ചു പത്രോംവായിച്ചു നടക്കുന്നവനാ. അക്കായ്യം പറഞ്ഞു ഞാനൊന്നു പേടിപ്പിച്ചു വച്ചിരിക്കുകയാ. അതുകൊണ്ടു് ആടിനെയിങ്ങു കൊടുത്തയയ്ക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു.

കുട്ടൻപിള്ള:— നാലാടിനെ തിന്നാലേ, ഇന്നത്തെ ക്ഷീണം തീരത്തൊള്ളു.

(ഉണങ്ങിയ തേങ്ങാത്തൊണ്ടിൽ തീക്കനലുമായി ചിന്നൻ പ്രവേശിക്കുന്നു. കുട്ടൻപിള്ളയുടെ നേരെ നീട്ടുന്നു. കുട്ടൻപിള്ള, തീക്കനലിൽ നിന്നു ബീഡി കത്തിക്കുന്നു. ചിന്നൻ, തീയുംകൊണ്ടു തിരിച്ചു പോകുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— (കുട്ടൻപിള്ളയോടു്) അപ്പോൾ ഇൻസ്പെക്ടറദ്ദേഹവും പോയിട്ടുണ്ടോ?

കുട്ടൻപിള്ള:— എല്ലാവരുംകൂടെയാ പോയിരിക്കുന്നതു്. വണ്ടീലാ....രാത്രിയിലു നടന്നുനടന്നു് പതംവന്നു. തിരിച്ചുവന്നൊന്നു മയങ്ങുന്നതിനുമുമ്പു് അദ്ദേഹം എല്ലാവരേം വിളിച്ചോണ്ടി വണ്ടീൽ കേറാൻ പറഞ്ഞു...ഞാൻ സൂത്രത്തിലിങ്ങു വലിഞ്ഞുകളഞ്ഞു...അദ്ദേഹത്തിനാണെങ്കിൽ, ഊണുമില്ല ഒറക്കോം ഇല്ല. കമ്മ്യൂണിസം നശിപ്പിച്ചേ അടങ്ങത്തൊള്ളെന്നുംപറഞ്ഞു നടക്കുകയാ...അവൻ ചായ മേടിക്കാൻപോയോ പണിക്കരേ?

പണിക്കർ:— പോയെന്നാ തോന്നുന്നതു്. (ഉച്ചത്തിൽ) ചിന്നാ...

('എന്തോ' എന്ന വിളികേട്ടുകൊണ്ടു ചിന്നൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പണിക്കർ:— (ശാസനാസ്വരത്തിൽ) പോയില്ലേടാ, ഇതുവരെ.

ചിന്നൻ:— എവടെയാന്നാ?

പണിക്കർ:— നിന്നോട്ടു ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേടാ, ചായേം വല്ലോം തിന്നാനും മേടിച്ചോണ്ടുവരാൻ.

ചിന്നൻ:— തമാശ പറഞ്ഞതാണന്നാന്നേ, ഞാൻ വിചാരിച്ചതു്.

കുട്ടൻപിള്ള:— (കോപത്തോടെ) ചായ മേടിച്ചോണ്ടുവരാൻ പറയുന്നതു തമാശയാണോടാ?

ചിന്നൻ:— വെള്ളമില്ലാത്തിടത്തു മുങ്ങാൻ പറയുന്നതു പിന്നെ തമാശയല്ലാതെന്തുവാ?

പണിക്കർ:— (ഓർമ്മിച്ചിട്ടെന്നപോലെ) ഓ ാ ാ! ഈ നാട്ടിലെങ്ങുമില്ല ചായക്കച്ചോടം. എല്ലാവരും പോലീസിനെ പേടിച്ചു കച്ചോടോം കളഞ്ഞേച്ചു കടന്നുകളഞ്ഞു.

കുട്ടൻപിള്ള:— (നിരാശയോടെ) പിന്നെന്തോന്നാ— കൊറച്ചു ചൂടുവെള്ളം കൂടിക്കണമല്ലൊ.

ചിന്നൻ:— ഇപ്പത്തരാമേ—നല്ല ചൂടൊള്ള കഞ്ഞിവെള്ളം...വെള്ളം അടുപ്പത്തുവച്ചു; തീയും കത്തിച്ചു. ഇനി അരി കഴുകിയിട്ടാലൊടനെ തെളച്ചോളും.

കുട്ടൻപിള്ള:— (കഠിനമായ കോപത്തോടെ) ഛീ, നായേ!...നിന്റെ കഞ്ഞിവെള്ളംകുടിക്കാൻ വന്നവനാണോടാ ഞാൻ?

ചിന്നൻ:— (ക്ലൂസലില്ലാതെ, പൂർവ്വാധികം വിനയം അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടു്) എന്നാപ്പിന്നെ...

കുട്ടൻപിള്ള:— എന്നാപ്പിന്നെ?—എന്തോന്നാടാ?

ചിന്നൻ:— നല്ല പച്ചവെള്ളമൊണ്ടേ.

കുട്ടൻപിള്ള:— എന്തുപറഞ്ഞടാ നായേ! (കൈ ചുരുട്ടിക്കൊണ്ടു ചാടിഎഴുന്നേല്ക്കുന്നു.)

പണിക്കർ:— (എഴുന്നേറ്റു കുട്ടൻപിള്ളയെ തടുത്തുകൊണ്ടു്) ക്ഷമിക്കണേ അങ്ങത്തേ, ക്ഷമിക്കണേ!...അവനിങ്ങനെ ധിക്കാരം പറയുമെങ്കിലും, ആളൊരു പാവമാ.

ഗോപാലപിള്ള:— പക്ഷേ, ധിക്കാരമായി സംസാരിച്ചാൽ അടിതന്നെ കൊടുക്കണം.

ചിന്നൻ:— നേരാന്നേ.

കുട്ടൻപിള്ള:—(ഗോപാലപിള്ളയോടു്, സഗൗരവം) ഗോപാലപിള്ളസ്സാറേ, ഇവൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാണു്. ക്യാമ്പിലെ രഹസ്യങ്ങളറിയാൻ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരു് ഇവനെ വിട്ടിരിക്കുകയാ.

പണിക്കർ:— അവൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുമൊന്നുമല്ലങ്ങത്തേ. ഇങ്ങനെ പുലമ്പുമെന്നേ ഒള്ളു. അവനെന്റെ ഒരാശ്രിതനാ.

കുട്ടൻപിള്ള:— എന്നാലിവൻ പണിക്കരേയും കളിപ്പിക്കുകയാ. ഇവനൊരു ഭയങ്കരകമ്മ്യൂണിസ്റ്റാണു്. നോക്കണം, അവന്റെ മീശ!

ചിന്നൻ:— നേരാന്നേ. എനിക്കു പത്തൊമ്പതുവയസ്സൊള്ളപ്പഴേ, ഞാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റായതാ. ക്ഷൗരക്കാരൻ പരമു ഇല്ലേ്യാ?—അവനാ, ആദ്യം എന്നെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാക്കിയതു്.

പണിക്കർ:— (ചിന്നനോടു്, ശാസനാസ്വരത്തിൽ) അസംബന്ധം പറയാതെ, പോടാ അപ്പുത്തു്...(കുട്ടൻപിള്ളയോടു്) അവനിങ്ങനെ പറയത്തേ ഒള്ളുങ്ങത്തേ... നല്ല പാചകക്കാരനായതുകൊണ്ടാ, ഞാനവനെത്തന്നെ

വിളിച്ചോണ്ടുവന്നതു്. (ചിന്നനോട്ടു്) പോടാ—പോടാ, അപ്പുത്തു്.

(ചിന്നൻ പോകുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:— (കോട്ടുവായിട്ടു്, മൂരിനിവർന്നിട്ടു്) ഒരു ബീഡിതരണം പണിക്കരേ.

ഗോപാലപിള്ള:— സിഗറെറു തരാമല്ലോ. (പോക്കറ്റിൽനിന്നു സിഗറെറുപെട്ടിയെടുത്തു തുറന്നു കുട്ടൻപിള്ളയുടെ നേരെ നീട്ടുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:—(പെട്ടിയിൽനിന്നു് ഒരു സിഗറെറു് എടുക്കാൻ പ്രയാസപ്പെടുന്നതായി ഭാവിക്കുന്നു.) അല്ലങ്കിലിതിങ്ങെടുത്തോളൂം സാറേ. സാറങ്ങോട്ടെറങ്ങിയാപ്പിന്നെ പലരും തരത്തിലേ്യാ. (പെട്ടിവാങ്ങുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— (അത്ഥസൂചകമായി മന്ദഹസിക്കുന്നു.) ഓഹോ! എടുത്തോളണം.

കുട്ടൻപിള്ള:— (പെട്ടിയിൽനിന്നു് ഒരു സിഗറെറു് എടുത്തിട്ടു്, പെട്ടി നിക്കർപോക്കറ്റിൽ ഇടുന്നു. ഉച്ചത്തിൽ) ചിന്നാ—എടാ, ചിന്നാ...(ചിന്നൻ അപ്പുറത്തുനിന്നു വിളികേൾക്കുന്നു.) ഇത്തിരി തീ എടുത്തോണ്ടുവാ...കേട്ടോ പണിക്കരേ. നമുക്കൊന്നു് എറങ്ങിച്ചുവരാം?

പണിക്കർ:— എവിടെ പോകാനാ അങ്ങത്തെ... ചെത്തുകാരെല്ലാം പോലീസിനെ പേടിച്ചു പൊറത്തെറങ്ങുന്നില്ല...ഞാൻ പിന്നെ, ഒരുത്തനെവിളിച്ചു് ഏർപ്പാട്ചെയ്തിട്ടൊണ്ടു്. അവനിങ്ങു കൊണ്ടുവരും.

(ഒരു കരിയിലയിൽ ഒരു തീക്കനലുംകൊണ്ടു ചിന്നൻ പ്രവേശിക്കുന്നു. കുട്ടൻപിള്ള അതു വാങ്ങി സിഗറെറു കത്തിക്കുന്നു. കരിയില തുളഞ്ഞു്, തീക്കനൽ കുട്ടൻപിള്ളയുടെ മടിയിൽ വീഴുന്നു. കുട്ടൻപിള്ള പരിഭ്രമിച്ചു ചാടിയെഴുന്നേറ്റു തീക്കനൽ തട്ടിക്കളയുന്നു. ചിന്നൻ തീക്കനലെടുത്തു അമ്മാനമാടികൊണ്ടു് ഓടുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:— (നിരാശയോടും വെറുപ്പോടുംകൂടി) ഓ!ഇതൊരുമെനക്കെട്ടതൊഴിലാ. നേരംവെളുക്കുമ്പത്തൊടങ്ങിയാ സന്ധ്യയാകുംവരെ ഇഡിക്കണം. സന്ധ്യയായാപ്പിന്നെ നേരം വെളുക്കുംവരേം ഇഡിതന്നെ. ഇതുപോലത്തെ ജീവിതവും...കാൽക്കാശുപോലും കിട്ടത്തില്ല. എന്നാലൊരു തുള്ളി വെള്ളമോണ്ടോ—അതുമില്ല...നിങ്ങളൊക്കെ പൗരപ്രധാനികളാ, നാട്ടപ്രമാണികളാ, നേതാക്കമ്മാരാന്നും പറഞ്ഞുനടന്നിട്ടു ഞങ്ങക്കെന്തു ഗുണമാ?...വരട്ടെന്നേ!—കമ്മ്യൂണിസം വരട്ടെ!!...അപ്പഴേ നിങ്ങളൊക്കെ പഠിക്കത്തൊള്ളൂ.

ഗോപാലപിള്ള:— കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കിപ്പോൾ എന്തുവേണമെന്നാണു പറയുന്നതു്?

കുട്ടൻപിള്ള:— എന്തുവേണമെന്നോ!...രാവിലെ എഴുന്നേറ്റാലെന്തുവേണമെന്നു സാറിനറിഞ്ഞുകൂടായോ?

ഗോപാലപിള്ള:— (പണിക്കരോടു്) എന്താ പണിക്കരെ, ഇന്നിവിടെ ചായയും പലഹാരവുമൊന്നുമുണ്ടാക്കാഞ്ഞതു്? ക്യാമ്പിലെ കായ്ങ്ങൾ ഭംഗിയായി നടത്തിക്കൊള്ളാമെന്നു പണിക്കർ സ്വമനസ്സാലെ ഏറ്റതല്ലേ?

പണിക്കർ:— (അല്പം ഗൗരവത്തിൽ) ഗോപാലപിള്ളസ്സാറെന്താ, ഒന്നും അറിയാത്തവരെപ്പോലെ സംസാരിക്കുന്നതു്? ക്യാമ്പിലെ കായ്ത്തിനെന്തു ഭംഗികേടാ ഒണ്ടായതു്?

(ചിന്നൻ പ്രവേശിച്ചു് ഒതുങ്ങിനില്ക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— (സഗൗരവം) രാവിലെ എട്ടുമണി കഴിഞ്ഞിട്ടും ചായകൊട്ടക്കാത്തതു ഭംഗികേടല്ലേ?

പണിക്കർ:— (സ്വരംഉയർത്തി വാശിയോടെ) അതാ പറഞ്ഞതു്, ഗോപാലപിള്ളസ്സാറു് ഒന്നും അറിയാത്തവരെപ്പോലെയാ സംസാരിക്കുന്നതെന്നു്...മന്നുകണക്കിനാ

പഞ്ചസാരേം തേയിലേം കാപ്പിപ്പൊടീം മേടിച്ചു ഞാൻ വീട്ടിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതു്. രണ്ടെടങ്ങഴീം മൂന്നെടങ്ങഴീം വീതം കറക്കാവുന്ന നാലു പശുക്കളേം തീറ്റകൊട്ടത്തു നിറുത്തീട്ടൊണ്ടു്.

ചിന്നൻ:—നേരാന്നേ. നാലു പശുക്കളുടെ പത്തെടങ്ങഴി പാലെങ്കിലും രാവിലെ കിട്ടുമേ.

ഗോപാലപിള്ള:—നിങ്ങടെ വീട്ടിൽ അതെല്ലാംകൊണ്ടു വച്ചിരുന്നാൽ, ഇവിടെ ചായയുണ്ടാകുമോ എന്നാണു് ഞാൻ ചോദിക്കുന്നതു്.

കുട്ടൻപിള്ള:—അതതന്നെയാ, ഞാനും ചോദിക്കുന്നതു്.

ചിന്നൻ:—ഞാനും അതാന്നേ ചോദിക്കുന്നതു്.

പണിക്കർ:—(ചിന്നനോടു് സകോപം) നീയാരടാ എന്നോടു ചോദിക്കാൻ?...പോടാ—പോടാ, അപ്പുത്തു്.

ചിന്നൻ:—കുട്ടാൻവയ്ക്കാൻ വല്ലോം ഒണ്ടോന്നു ചോദിക്കാനാന്നേ, ഞാനിപ്പത്തേയ്ക്കു വന്നതു്.

പണിക്കർ:— കുട്ടാൻവയ്ക്കാൻ ആവശ്യമുള്ളതെല്ലാം അപ്പോഴപ്പോൾ വീട്ടിൽചെന്നു വാങ്ങിക്കൊള്ളണമെന്നു് ഞാൻ നിന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടില്ലേടാ?

ചിന്നൻ:— ഇപ്പഴാന്നേ പറഞ്ഞതു്.

പണിക്കർ:—ഇനിമേൽ ഇവിടെ ആവശ്യമുള്ളതെല്ലാം, അവിടെ ചെന്നു വാങ്ങിക്കൊള്ളണം.

ചിന്നൻ:— ഇതുപോലെ അവിടേംപറഞ്ഞേക്കണേ.

(പോകാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:—എടാ, ചിന്നാ, (ചിന്നൻ തിരിഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു.) അരി തെളച്ചോടാ?

ചിന്നൻ:— ഇപ്പ തെളയ്ക്കുമേ.

കുട്ടൻപിള്ള:— തെളിഞ്ഞമ്പഴ്, കൊറെ വെള്ളം, ഉപ്പുമൊഴിച്ചു കൊണ്ടുവാ.

ചിന്നൻ:—വെന്തിട്ടാണെങ്കി, കൊറച്ചു വറും വെള്ളോംകൂടെ—ഒന്നു മോന്തിയാ, ചായയുമായി, പലഹാരവുമായി.

കുട്ടൻപിള്ള:— കൂട്ടാൻ വല്ലതുമൊണ്ടോടാ?

ചിന്നൻ:— ഒരുപൂള തേങ്ങാ തരാമേ... ചൂടൊള്ള കഞ്ഞീം തേങ്ങായും—നന്നായിരിക്കും!

കുട്ടൻപിള്ള:— ഉം, എങ്കിലിങ്ങു കൊണ്ടുവാ.

ചിന്നൻ:— കൊണ്ടുവരാമേ. (പോകുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— കേട്ടോ പണിക്കരേ, ക്യാമ്പിൽ ആവശ്യമുള്ള സാമാനങ്ങളെല്ലാം ക്യാമ്പിൽത്തന്നെ സൂക്ഷിക്കുന്നതല്ലേ നല്ലതു്?

പണിക്കർ:— ഗോപാലപിള്ളസ്സാറിനറിഞ്ഞുകൂടേ, ഞാനെത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടാ, സാമാനങ്ങളൊണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു വരുന്നതെന്നു്. അതെല്ലാം ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടു കണ്ട മാനമാക്കിക്കളഞ്ഞാപ്പിന്നേം, ഞാൻതന്നെയല്യോ ബുദ്ധിമുട്ടണ്ടതു്...ഇന്നത്തെ ചായേടെ കായ്മാണങ്കില്യ്, ഞാനിവിടെ വെളുപ്പിനുവന്നപ്പഴ്, ഇൻസ്പെക്ടറദ്ദേഹം എല്ലാവരും ഡ്രസ്സുചെയ്യുകയാ. ഞാൻ ചോതിച്ചപ്പപ്പറഞ്ഞു, ചെലടത്തെല്ലാം ഒന്നു ചുറ്റാനൊണ്ടന്നു്. അവരു വാനിൽ കേറി പോയേപ്പിന്നെയാ, ഞാൻ വീട്ടിച്ചെന്നു പറഞ്ഞതു്, ചായയ്ക്കുള്ളതൊന്നും കൊട്ടത്തയ്ക്കണ്ടാന്നു്...കേട്ടോ ഗോപാലപിള്ളസ്സാറെ, നമ്മുടെ നാടിന്റെ അഭിമാനം രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടിയാ, ഞാനിതൊക്കെ ചെയ്യുന്നതു്. അല്ലാതെ, ഞാനിതിന്നു ലാഭമൊന്നുമെടുക്കുന്നില്ല.

ഗോപാലപിള്ള:— (ഹാസ്യഭാവത്തിൽ വിപരീ

താത്ഥദ്യോതകമായി) അക്കായ്മയെല്ലാം എനിക്കറിയാം പ
ണിക്കരേ.

പണിക്കർ:— (ചൊടിക്കുന്നു) സാറിനറിയാവുന്ന
പോലെ ചെകുത്താന്മാരെ നിങ്ങ അറിയാമെന്നാത്താ
ളണം!

കുട്ടൻപിള്ള:—(കള്ളനോട്ടത്തോടെ) അപ്പഴിതിലെ
ന്തോ കള്ളമുണ്ടല്ലൊ.

പണിക്കർ:—(പച്ചച്ചിരിയോടെ) കള്ളമൊന്നുമില്ല
ങ്ങത്തേ...പിന്നെ ചെകഞ്ഞുനോക്കിയാ, വല്ലതുമൊക്കെ
കാണുമായിരിക്കാം. അതൊന്നും ആരുമാരും പറയാതേം
പറയിക്കാതേം ഇരിക്കുന്നതല്യോ മാനം?

ഗോപാലപിള്ള:— പറയാനും പറയിക്കാനും എനി
ക്ക ഭയപ്പെടണ്ടയാവശ്യമില്ല. കോൺഗ്രസ്സിനുവേണ്ടി പ
ത്തുപതിനെട്ട കൊല്ലം നിസ്വാത്ഥസേവനം നടത്തുകയും
യാതനകൾ സഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ആളാണ് ഞാൻ!
കള്ളക്കേസ്സുകളുണ്ടാക്കി മദ്ധ്യസ്ഥം വഹിക്കാനും രണ്ട ഭാ
ഗത്തുനിന്നും കൈക്കൂലി വാങ്ങാനും നാട്ടുപ്രമാണിത്തം
ഞെളിയാനുമല്ല ഞാൻ നടന്നിരുന്നതു്.

പണിക്കർ:— (കോപത്തെ നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ട സ
ഗൗരവം) ഗോപാലപിള്ളസ്സാറേ, അതിരുവിട്ട പറ
ഞ്ഞാൽ,ഞാനും ചെലതെല്ലാം പറയുമേ—പറഞ്ഞേക്കാം!
എനിക്ക സാറിനേം പേടിയില്ല, സാറിന്റെ കോങ്കറസ്സി
നേം പേടിയില്ല—അറിയാമോ!...എനിക്കും തന്നിട്ടൊണ്ട
ദൈവം, രണ്ട കണ്ണും,രണ്ട ചെവീം. ഞാനും കണ്ടോണ്ടും
കേട്ടോണ്ടുമാ നടക്കുന്നതു്, ഖദറുമിട്ട കോങ്കറസ്സും പറ
ഞ്ഞോണ്ട നടക്കുന്നവന്മാരെല്ലാം എന്തെല്ലാമാ ചെയ്യുന്ന
തെന്നു്.

ഗോപാലപിള്ള:—(കോപാവേശത്തോടെ ചാടി

എഴുന്നേല്ക്കുന്നു) എന്തു പറഞ്ഞതോ താൻ? (പണിക്കരുടെ നേർക്കു കുതിക്കുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:— (പെട്ടെന്നെഴുന്നേറ്റു് ഗോപാലപിള്ളയെ തട്ടിത്തുകൊണ്ടു്, ശാസനാസ്വരത്തിൽ) ഇതെന്തൊരു വിവരക്കേടാ, ഗോപാലപിള്ളസ്സാറെ. നിങ്ങളെപ്പോലൊള്ളവരു്, തമ്മിത്തമ്മിലിങ്ങനെ കാണിക്കാൻ തൊടങ്ങിയാല്യു്, കണ്ടുനിക്കുന്നവരു ചിരിക്കത്തിലേ്യാ! ഛെ! ...ഛെ!...ഇരിക്കണം സാറേ...(പിടിച്ചിരുത്തുന്നു.)

പണിക്കർ:— ഇങ്ങു വിട്ടേക്കണം അങ്ങത്തേ...ഉള്ളിലിരുന്ന വിങ്ങുന്നതാപത്താ, അറിയാമൊ. പൊട്ടട്ടെ!—ഒന്നു പൊട്ടിയേ, ഇതവസാനിക്കത്തൊള്ളു.

(ഒരു പിഞ്ഞാണി നിറച്ചു കഞ്ഞിയും താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ചിന്നൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:—ആ ബഞ്ചേലങ്ങു വച്ചേക്കട്ടോ, അങ്ങത്തേ?

കുട്ടൻപിള്ള:— ഉം, ഉം, ഇവിടെ വച്ചോളു്.

ചിന്നൻ:— (കുട്ടൻപിള്ള ഇരിക്കുന്ന ബഞ്ചിൽ കഞ്ഞിവച്ചിട്ടു്) അട്ടപ്പുത്തുനിന്നതന്നെ കോരിയെടുത്തതാ. തേങ്ങാപ്പൂളു് അതീത്തന്നെ ഇട്ടിട്ടൊണ്ടു്.

കുട്ടൻപിള്ള:— ഉപ്പൊഴിച്ചോടാ?

ചിന്നൻ:—ഓഹോ! ഉപ്പും ഒഴിച്ചിട്ടൊണ്ടു്. (എളിയിൽ തിരുകിവച്ചിരുന്ന പിലാവിലഎടുത്തുകൊടുക്കുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:—(പിലാവിലകൊണ്ടു കഞ്ഞി ഇളക്കി അല്പം കോരിക്കുടിച്ചിട്ടു്) ഉപ്പുകൂടിപ്പോയെടാ.

ചിന്നൻ:— കഞ്ഞി കൊറേക്കൂടെ ഒഴിക്കാം.

കുട്ടൻപിള്ള:— ഉം, കൊറേക്കൂടെ കൊണ്ടുവാ. രണ്ടു പൂളു തേങ്ങായും.

ചിന്നൻ:–കൊണ്ടുവരാമേ. (പോകുന്നു.)

(കുട്ടൻപിള്ള, ഇടയ്ക്കിടെ തേങ്ങാ കടിച്ചുചവച്ച്, കഞ്ഞികുടിക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:– (അവജ്ഞാസമ്മിശ്രമായ കോപത്തോടെ പിറുപിറുക്കുന്നു.) ഹും! കോൺഗ്രസ്സു പ്രക്ഷോഭണകാലത്തു പോലീസ്സു മച്ചമ്പികളും റൗഡിത്തലവന്മാരുമായി നടന്നിരുന്നവന്മാരിന്നു്...

പണിക്കർ:– (വീറോടെ) എന്താ? ഇന്നെന്താ?...ഇല്ലസാറെ, ഞങ്ങളാരും കാലുമാറില്ല. അന്നു നിന്നേടത്തുതന്നെയാ ഇന്നും ഞങ്ങള നിക്കുന്നതു്. സാറും സാറിന്റെ കൂട്ടുകാരുമാ സാറേ, കാലുമാറി നിക്കുന്നതു്—അറിയാമോ?...ഞങ്ങള നിന്നിടത്തേന്നു നിങ്ങളുംകൂടെ പോരികയാ ചെയ്തതു്—അറിയാമോ?

('നേരാന്നേ' എന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു്, മറെറാരു പിഞ്ഞാണിയിൽ കഞ്ഞിയുമായി ചിന്നൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:– (കോപിച്ചുവിറച്ചുകൊണ്ടു് എഴുന്നേല്ക്കുന്നു.) നിന്നോടു്...നിന്നോടു ചോദിച്ചോടാ നായേ! (ചിന്നന്റെ കഴുത്തിനു കുത്തിപ്പിടിക്കുന്നു.)

(ചിന്നൻ നിലവിളിക്കുന്നു. കൈയിൽനിന്നു പിഞ്ഞാണി താഴെ വീഴുന്നു. കഞ്ഞി ചിതറിവീഴുന്നു. പണിക്കരും കുട്ടൻപിള്ളയും ഒപ്പം അടുത്തെത്തുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:– (ഗോപാലപിള്ളയെ പിടിച്ചുമാററിയിട്ടു്) ഛേ!—മാറിനിക്കണം സാറേ...സാറിനെപ്പോലൊള്ളവരിങ്ങനെ വിവരക്കേടു കാണിക്കാൻ തൊടങ്ങിയാപ്പിന്നെ ഞങ്ങളെന്തോന്നാ കാണിക്കുന്നതു്!

(ചിന്നൻ ഒതുങ്ങി പണിക്കരുടെ പിന്നിൽ നോക്കിനില്ക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:– (കോപം അടങ്ങാതെ വിറച്ചുകൊണ്ടു്) ഇവൻ...ഇവൻ ഉഗ്രനായ ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാണു്...ഇവനെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ അറസ്റ്റു് ചെയ്യണം.

പണിക്കർ:— (വാശിയോടെ) കൊറെ ചേതമൊണ്ടു്, അവനെ അറസ്റ്റും കിറസ്റ്റുമൊക്കെ ചെയ്യാൻ. ഞാനാ അവനെ ഇവിടെ വിളിച്ചു നിത്തിയിരിക്കുന്നതു്—അറിയാമോ?

ഗോപാലപിള്ള:— കുട്ടൻപിള്ളേ, ഇവനെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യണം. ഇവൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാരുടെ ചാരനാണു്. ഇവനെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു ചോദിച്ചാൽ, പല രഹസ്യങ്ങളും തെളിയും.

ചിന്നൻ:— എന്നെ അറസ്റ്റു ചെയ്തില്ലെങ്കിലും, പല രഹസ്യങ്ങളും പറയാമേ. അങ്ങത്ത ഒന്നു മൂളിയേച്ചാമതി, ഒന്നൊന്നായി രഹസ്യങ്ങളങ്ങു പറയാമേ.

കുട്ടൻപിള്ള:— അതെല്ലാം ഇരിക്കട്ടേടാ, നീ ചെന്നു കുറെ കഞ്ഞികൂടി കൊണ്ടുവാ; തേങ്ങായും.

ഗോപാലപിള്ള:— (വീറോടെ) അവനെ ഇവിടെ നിന്നു വിടാൻപാടില്ല. വിട്ടാൽപ്പിന്നെ അവനെ കിട്ടുകയില്ല. അവനെ അറസ്റ്റുചെയ്യണം—ഇപ്പോൾത്തന്നെ അറസ്റ്റുചെയ്യണം.

കുട്ടൻപിള്ള:— (ഉദാസീനനായി) ഞാനീ കഞ്ഞികുടിക്കട്ടെ സാറെ. എന്നിട്ടു് അറസ്റ്റു ചെയ്യണമെങ്കിൽ ചെയ്തുകളയാം.

ഗോപാലപിള്ള:—(ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നഭാവത്തിൽ) നിങ്ങൾ അവനെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യുമോ, ഇല്ലേ്യാ?

കുട്ടൻപിള്ള:— (പുച്ഛസ്വരത്തിൽ) ചെര! പേടിപ്പിക്കല്ലേ, സാറെ...പോലീസുകാരനോടാന്നോ, പിത്തളാട്ടം! (ബഞ്ചിലിരുന്ന കഞ്ഞി കുടിക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— കോൺഗ്രസ്സു് ഗവർമ്മേണ്ടാണു് ഭരണം നടത്തുന്നതെന്നു് ഓർത്തുവേണം നിങ്ങൾ സംസാരിക്കാൻ!

പണിക്കർ:— (അവജ്ഞയോടെ) ഞങ്ങളും കോങ്ക്റസ്സാ സാറെ...സാറിന്റെ തറവാട്ടവകേം മറ്റുമല്ല കോങ്ക്റസ്സ്.

ഗോപാലപിള്ള:— (ആവേശത്തോടെ ഉച്ചത്തിൽ) നിങ്ങളുടെ കോൺഗ്രസ്സല്ലാ എന്റെ കോൺഗ്രസ്സ്—അറിയാമോ!

ചിന്നൻ:— ആ കോങ്ക്റസ്സ് കട്ടത്ത കോങ്ക്റസ്സാന്നേ!

ഗോപാലപിള്ള:— നീ പിന്നേയും കുരയ്ക്കുന്നോടാ പട്ടീ!(കൈചുരുട്ടിക്കൊണ്ട് ചിന്നന്റെനേരെ അടുക്കുന്നു.)

പണിക്കർ:— (കൈ ചുരുട്ടിക്കൊണ്ട് ഇടയ്ക്കു കയറുന്നു.)എന്നാൽകാണട്ടെ...അവനെ തൊട്ടപോയാൽ—(പണിക്കർ പിൻവാങ്ങുന്നു.)

കുട്ടൻപിള്ള:—(ഉദാസീനനായി) ചുമ്മാഇരിക്കണം പണിക്കരേ...ആ കാണിക്കുന്നതെല്ലാം വെറുംപടമല്യോ?

(അകലെ ഹാർമ്മോണിയം കേൾക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരുംകൂടി കൈക്കൂലിവാങ്ങിക്കൊണ്ടു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ചാരനെ പോലീസ് ക്യാമ്പിൽ അരിവയ്പുകാരനായി നിയ്ക്കിയിരിക്കുന്നു എന്നു ഞാൻ ഇൻസ്പെക്ടരെ അറിയിക്കും. ഗവർമ്മെണ്ടിനേയും അറിയിക്കും.

കുട്ടൻപിള്ള:— (പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു.) ഹ ഹ ഹ ഹ ഹ!...അതുകൊള്ളാം!

പണിക്കർ:— അതുതന്നെ. എല്ലാവക്കും പറയാനുള്ളതെല്ലാം അദ്ദേഹത്തോടു പറയാം.

ചിന്നൻ:— അതാന്നേ നല്ലതു്.

കുട്ടൻപിള്ള:— ചിന്നാ, ഈ പിഞ്ഞാണിയങ്ങെടുത്തോണ്ടുപോ.

(ചിന്നൻ പിഞ്ഞാണിയെടുത്തു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഇൻസ്പെക്ടർ

പ്രവേശിക്കുന്നു. എല്ലാവരും വന്ദിച്ചു് ഒതുങ്ങിനില്ക്കുന്നു. ഇൻസ്പെക്ടർ അലക്ഷ്യമായി എല്ലാവരേയും നോക്കിയിട്ടു് കസേരയിൽ ഇരിക്കുന്നു. ഗോപാലപിള്ളയും ഇരിക്കുന്നു. ഒരു കോൺസ്റ്റബിൾ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കോൺസ്റ്റബിൾ:— എല്ലാവരും ഇങ്ങോട്ടു പോരട്ടോ എന്നു യജമാനനോടു ചോദിക്കാൻ പറഞ്ഞു.

ഇൻസ്പെക്ടർ:—ആരും ഇങ്ങോട്ടു വരണ്ട...താനി ങ്ങോട്ടൊട്ടത്തു നിൽക്കു. (കോൺസ്റ്റബിളിന്റെ ചെവിയിൽ എന്തോ മന്ത്രിക്കുന്നു. കോൺസ്റ്റബിൾ പോകുന്നു. ഇൻ സ്പെക്ടർ, പോക്കറ്റിൽനിന്നു സിഗറെറ്റും തീപ്പെട്ടിയും എടുത്തു സിഗറെറ്റു കത്തിക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— (ഒരു പച്ചച്ചിരിയോടെ) ഇന്നു വലിയ കായ്ങ്ങൾ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നല്ലോ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (സഗൗരവം ഗോപാലപിള്ളയുടെ മു ഖത്തു തുറിച്ചുനോക്കുന്നു.) ഉ ം ം?

ഗോപാലപിള്ള:— (പരുങ്ങുന്നു.) വലിയകായ്ങ്ങൾ സാധിച്ചതുപോലെ തോന്നുന്നു.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (പൂർവ്വാധികം ഗൗരവത്തോടെ) ഉം.

(ചിന്നൻ പ്രവേശിച്ചു് ഒതുങ്ങിനില്ക്കുന്നു.)

ഗോപാലപിള്ള:— ഒരു പ്രധാനസംഗതി താങ്കളെ അറിയിക്കുവാനുണ്ടു്. നമ്മുടെ ക്യാമ്പിൽ കള്ളൻ കട ന്നിരിക്കുന്നു.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം. ഒരുകള്ളനല്ലാ പല കള്ളന്മാ രുണ്ടു്.

ചിന്നൻ:— ഒണ്ടേ. കള്ളനെ കഞ്ഞിവച്ചവരെല്ലാം ഇപ്പഴിവിടാന്നേ!

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (കോപത്തോടെ) എന്തടാ!

ചിന്നൻ:— ആന്നേ!...കള്ളനെകഞ്ഞിവച്ചവന്മാരും, അവന്മാരടെ ആശാന്മാരും ഉണ്ടേ ഈ ക്യാമ്പിലു്.

കൂട്ടൻപിള്ള:— അവൻ പറയുന്നതിൽ ചില രഹസ്യങ്ങളൊണ്ടെയമാനേ.

ഗോപാലപിള്ള:— (ആവേശത്തോടെ) ഇവൻ... ഇവൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരുടെ ചാരനാണ്... ക്യാമ്പിലെ രഹസ്യങ്ങൾ അവക്ക് അറിവുകൊട്ടക്കുകയാണിവന്റെ ജോലി.

ഇൻസ്പെക്ടർ:—(സഗൗരവം ഗോപാലപിള്ളയോട്) ഏയ്, നിങ്ങൾ മിണ്ടാതിരിക്കണം.

(കോൺസ്റ്റബിൾ, വൃദ്ധനായ ഒരു പുലയനേയുംകൊണ്ട് പ്രവേശിക്കുന്നു. പുലയൻ, മുട്ടിറങ്ങാത്ത ഒരു തോർത്തു മാത്രമേ ധരിച്ചിട്ടുള്ളു. നിരാശാജന്യമായ ഒരു ധീരത ആ പുലയന്റെ മുഖത്തു കാണാം.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (ചിന്നനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് കൂട്ടൻപിള്ളയോട്) കൂട്ടൻപിള്ളേ, അവനോട് അങ്ങോട്ടമാറിനില്ക്കാൻ പറയൂ. അവൻ പൊയ്ക്കൊള്ളയരുതു്.

കൂട്ടൻപിള്ള:— (ചിന്നനോട്) അങ്ങോട്ട്—അവടെ—മാറിനിക്കടാ.

(ചിന്നൻ ഒരു മൂലയിലേയ്ക്ക് ഒതുങ്ങിനില്ക്കുന്നു.)

കൂട്ടൻപിള്ള:—അനങ്ങരുതു്.

ചിന്നൻ:— ഇല്ലേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (പുലയനോട്) ഇങ്ങട്ടത്തു നില്ലടാ.

(പുലയൻ സങ്കോചത്തോടെ അട്ടത്തുനില്ക്കുന്നു.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:—ഉം, പറയൂ.

പുലയൻ:— ഒത്തിരി പറയാനൊണ്ടേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, പറയെടാ—ചുരുക്കി പറയൂ!

പുലയൻ:— തമ്പ്രാക്കന്മാരെല്ലാംകൂടെ അടിയനേം, അടിയന്റെ കുഞ്ങളേം വലച്ചതാണേ.

ചിന്നൻ:— നോ എയമാനനേ; ഇതൊരു മുച്ചീട്ടുകളിയാ.

കുട്ടൻപിള്ള:— (ചിന്നനോട്ട്) ചരീ! മിണ്ടരുതെടാ ഇവിടെ!

പുലയൻ:— ആ അട്ടക്കളക്കാരൻതമ്പ്രാൻ പറഞ്ഞതു നേരാണേ—തമ്പ്രാക്കമ്മാരു പാവത്തുങ്ങളെ പററിക്കാൻ മുമ്പിട്ട കളിക്കാണേ...കൊറേ നാളുമുമ്പു കൊറേ തമ്പ്രാക്കമ്മാരു വന്നുപറഞ്ഞു, പുള്ളിച്ചീട്ടിലുവക്കാൻ. പിന്നെ കൊറേ തമ്പ്രാക്കമ്മാരു പാത്തും പതുങ്ങീം വന്നേച്ചു പറഞ്ഞു, പുള്ളിയില്ലാത്ത ചീട്ടിലുവക്കാൻ. ഇപ്പഴടിയത്തുങ്ങക്കു പുള്ളിലുവച്ചതുമില്ലാതായി, പുള്ളി ഇല്ലാത്തതിലു വച്ചതുമില്ലാതായി.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ചുരുക്കിപ്പറയടാ.

പുലയൻ:— അടിയന്റെ ക്ലാത്തൻ നാലഞ്ചുക്ലാസ്സു പടിച്ചതാന്നേ. തമ്പ്രാക്കമ്മാരു തേങ്ങാ ഒടക്കുമ്പഴ്, അടിയത്തുങ്ങളു ചെരട്ടയെങ്കിലും തല്ലിപ്പൊട്ടിക്കണ്ടായോന്നു വിചാരിച്ചു പള്ളിക്കൂടത്തിലയച്ചതാ...അടിയന്റെ ക്ലാത്തീം പടിച്ചു, അത്രേംതന്നെ. അവൻ പിന്നെ അടിയന്റെകൂടെ വേലക്കുവരാതെ, കൊച്ചുതമ്പ്രാക്കമ്മാരടെകൂടെ നടപ്പും ഇരിപ്പും തൊടങ്ങീപ്പഴടിയൻ പറഞ്ഞു, പുലിക്കുട്ടീം പശുക്കുട്ടീംകൂടെ കളിക്കുന്നതത്ര ചേലല്ലന്നു്.

ചിന്നൻ:— എന്നാലും, തമ്പ്രാക്കമ്മാരടെ വീട്ടിലെങ്ങും പൊലയക്കാത്തനെ കേറത്തില്ല എയമാനനെ.

കുട്ടൻപിള്ള:— (കോപത്തോടെ) മിണ്ടരുതെന്നു പറഞ്ഞില്ലേടാ!

ഇൻസ്പെക്ടർ:—പറയട്ടെ കുട്ടൻപിള്ളേ, അവനും പറയട്ടെ.

പുലയൻ:— വീട്ടിക്കേറാനും ഒപ്പമിരുത്താനുമെല്ലാം കൊച്ചുതമ്പ്രാക്കമ്മാക്കിഷ്ടമാ, വല്യതമ്പ്രാക്കമ്മാരും തമ്പ്രാട്ടിമാരും സമ്മതിക്കാഞ്ഞിട്ടാന്നാ, പറയുന്നതു്.

കോങ്കുറസ്സുംകൊണ്ടു വന്ന തമ്പ്രാക്കന്മാരും അങ്ങനയാന്നേ പറഞ്ഞതു്.

ഗോപാലപിള്ള:— ഇവൻ സമുദായവിദ്വേഷമുണ്ടാക്കുന്നുക്കു....

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (അവജ്ഞയോടെ) മിണ്ടാതിരിക്കുമോ ഹേ അവിടെ! (പുലയനോടു്) ഉം, പറയടാ.

പുലയൻ:— എന്നാലും, കൊച്ചുതമ്പ്രാക്കന്മാരു് അടിയന്റെ മാടത്തിൽ വരുകേം, കൂങ്ങടെ ഒപ്പമിരുന്നോണ്ടു പാവത്തുങ്ങക്കു കൊണംവരുന്ന കായ്ങ്ങളു പറയുകേം, വല്ലോം കൊടുത്താ മേടിച്ചു തിന്നുകേം ഒക്കെ ചെയ്യുമായിരുന്നേ. ഒട്ടവിലടിയനും വിചാരിച്ചു, പുലിക്കുട്ടികളും പശുക്കുട്ടികളായെന്നു്...എന്നാലും, അടിയന്റെ ജീവന്റെ ഉള്ളിലൊരു പേടിയായിരുന്നേ...അടിയനൊരു കഥ പറയാം...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— വേണ്ടാടാ, നിന്റെ കഥയൊന്നും കേൾക്കണ്ടാ, കായ്യം പറഞ്ഞാൽമതി.

പുലയൻ:— അടിയന്റെ കഥതന്നാണേ. അതു കേക്കുമ്പം തമ്പ്രാനറിയാം, അടിയന്റെ ജീവന്റെ അകത്തു പേടിയൊണ്ടായതെന്താണന്നു്.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (ഉദാസീനമായി) ഉം, പറയു് കേൾക്കട്ടെ.

പണിക്കർ:— ഞാനൊന്നു് എറങ്ങീച്ചു വരട്ടെ എയമാനനെ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:—(സഗൗരവം) താനിവിടന്നു് അനങ്ങുവാൻ പാടില്ല...കുട്ടൻപിള്ളേ, സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളു.

കുട്ടൻപിള്ള:—(പണിക്കരോടു സഗൗരവം) ഉം, അങ്ങോട്ടു മാറിനിക്കു.

(പണിക്കർ പരിഭ്രമത്തോടെ ചിന്നന്റെ അടുത്തേയ്ക്കു മാറിനില്ക്കുന്നു.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:—(പുലയനോട്ട്) ഉം, പറയടാ.

പുലയൻ:— (ഗോപാലപിള്ളയെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു കൊണ്ട്) ആ തമ്പ്രാനെറ വല്യ കാന്നോരുതമ്പ്രാൻ അടിയനെ വിളിച്ചേച്ചു പറഞ്ഞു, എടാ കണ്ടാ, പാലത്തിന്റെ തെക്കുവശത്തൊള്ള വെള്ളക്കുഴിവയലീന്ന് ഒരേക്കറു നീയെട്ടത്തോന്ന്. നെകത്തി തൈവച്ചാല് നിൻെറ കൊച്ചുങ്ങക്കു കഴിക്കാമെന്നും വല്യമ്പ്രാൻ പറഞ്ഞു. അടിയനതു വിശ്വസിച്ചു, ആളനിന്നാ നെലകിട്ടാത്ത ആ വെള്ളക്കുഴി, അങ്ങു ദൂരേന്ന് മണ്ണുകൊണ്ടന്നിട്ട നെകത്തി. അടിയനും, അടിയൻെറ പൊലയീടെ ആങ്ങളച്ചെറുക്കനുംകൂടെ ഒരുകൊല്ലം പണിതിട്ടാന്നേ, അവടെ കരകണ്ടതു്. അടിയൻതന്നെ അവടെ നെറച്ചു തൈയും വച്ചു. നാലാംകൊല്ലത്തിലു തൈക്കളെല്ലാം കൊലച്ചപ്പഴൊണ്ട്, ആ ഇരിക്കുന്ന തമ്പ്രാൻ വന്നിരിക്കുന്നു, തേങ്ങാ വെട്ടിക്കാൻ. അടിയൻ ചോതിച്ചപ്പപ്പറയാ, കൂട്ടമ്മത്തിലു് ഓഹരിവച്ചപ്പാ ആ തമ്പ്രാൻെറ ഓഹരീലതു വച്ചിരിക്കാണെന്ന്. അപ്പഴടിയനു തോന്നി, ആ തമ്പ്രാനെ തെങ്ങിനു കരുതികൊട്ടത്തേച്ചു് അടിയനങ്ങു ചത്താലെന്തെന്ന്. അപ്പപ്പിന്നെ അടിയനോത്തു, അടിയൻെറ പൊലയിക്കും കൊച്ചു കുഞ്ഞുങ്ങക്കും പൊറുതികേടാകുമല്ലോന്നു്.

ഗോപാലപിള്ള:— (ആവേശത്തോടെ) എന്നേയും എൻെറ കുടുംബത്തേയും അവൻ പരസ്യമായി ആക്ഷേപിക്കുന്നതിനെ താങ്കൾ തടയാത്തതിൽ എനിക്കു പ്രതിഷേധമുണ്ടു്.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (സഗൗരവം) കുട്ടൻപിള്ളേ...

കുട്ടൻപിള്ള:— (ഗോപാലപിള്ളയോട്ട്) ഏയ്, സാറെ, മിണ്ടരുതിനി—മനസ്സിലായോ!

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (പുലയനോട്ട്) ഉം, പറയടാ.

പുലയൻ:— ആ തമ്പ്രാന്റെ പെങ്ങളുതമ്പ്രാട്ടി, തെക്കൊരു വല്യ വീട്ടിലെ—ആനേം, കൊല്ലും കൊലേം ഒള്ളൊരു വീട്ടിലെ—തമ്പ്രാനാണ് കൊണ്ടുപോയതു്; ആ തമ്പ്രാട്ടീടെ മോൻ, രാജകുമാരനെപ്പോലൊരു കൊച്ചുതമ്പ്രാനൊണ്ടേ—ആ കൊച്ചുതമ്പ്രാനും അടിയന്റെ മാടത്തി വരുമാരുന്നേ, മെനോസം പറയാൻ...അതുപോലെ എല്ലാ കൊച്ചുതമ്പ്രാക്കമ്മാരും വല്യ വല്യ വീട്ടിലെ ആരുന്നേ. പാവത്തുങ്ങടെ മക്കളും അഞ്ചാറുപേരൊണ്ടാരുന്നു. ചെലപ്പഴടിയനും തോന്നും ഇതെല്ലാം നേരാന്നു്; പാവത്തുങ്ങക്കു നാളെയൊ മറന്നാളോ രക്ഷകിട്ടുമെന്നു്. ചെലപ്പത്തോന്നും, ചതിക്കാനോ കൊല്ലിക്കാനോ ആന്നു്. അടിയനൊന്നും മിണ്ടുകേല. മിണ്ടിയാ, അടിയന്റെ ക്കാങ്ങള തല കടിച്ചു തിന്നാൻ വരും...അങ്ങെങ്ങാണ്ടൊരു രാജ്യമൊണ്ടെന്നു് (തലചൊറിഞ്ഞു് ആലോചിക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:— റഷ്യ, റഷ്യ.

പുലയൻ:—അതൊരു രാജ്യം; പിന്നേം ഒണ്ടൊരു രാജ്യം. എന്തുവാ? (ആലോചിക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:— അമേരിക്കയാണോ?

പുലയൻ:— അതുതന്നെ, അതുതന്നെ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (ഒളികണ്ണാൽ ചിന്നനെ നോക്കിക്കൊണ്ടു്) നിനക്കിതെല്ലാം അറിയാം, അല്ലേടാ!

ചിന്നൻ:— അറിയാവേ!

ഗോപാലപിള്ള:— അവൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരുടെ ചാരനാണു്.

കുട്ടൻപിള്ള:— (കോപത്തോടെ) മിണ്ടരുതെന്നു പറഞ്ഞാൽ—

ചിന്നൻ:— ഞങ്ങള പറയുന്നതെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിനെ ടക്കോടാന്നേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (പുലയനോട്ട്) ഉം. പറയടാ.

പുലയൻ:— ക്ടാങ്ങള പറയുന്നതിനെതിരെന്തെങ്കി ല്യം അടിയൻ പറഞ്ഞാലൊടനെ തൊടങ്ങുവേ, അടിയൻ അമേരിക്കാക്കാരനാ, ഏതാണ്ടിന്റെ കുത്തകയാ എന്നെ ല്ലാം. അടിയന്റെ ക്ടാത്തിയാണേ, കലികൊണ്ട തുള്ളിയി രുന്നതു്.

ചിന്നൻ:— രാജകുമാരമ്മാരെപ്പോലൊള്ള കൊച്ചുത മ്പ്രാക്കമ്മാരു്...

പുലയൻ:— നേരാണേ. മെനോസം പറയുന്നതു കേ ട്ടു് ക്ടാത്തിടെ തലതിരിഞ്ഞുപോയേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (അക്ഷമയോടെ) ഉം, എന്നിട്ടു്? വേ ഗം പറയടാ.

പുലയൻ:— ഒരു ദെവസം കൊച്ചുതമ്പ്രാക്കമ്മാരു്, പിച്ചാത്തീം വെട്ടുകത്തീം കഠാരേം, പിന്നെ പൊട്ടുകേം ചീറുകേം ഒക്കെ ചെയ്യുന്ന സൂത്രോം എല്ലാം ക്ടാങ്ങടെ കൈ യി കൊട്ത്തേച്ചു് കൊണദോഷം പറഞ്ഞു കൊട്ക്കുന്നതു കേട്ടപ്പോഴടിയന്റെ ജീവനങ്ങു താണുപോയി.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, എന്നിട്ടു്?

പുലയൻ:— പിന്നെല്ലാം തമ്പ്രാനറിഞ്ഞുകൂടായോ ത മ്പ്രാനെ...(ഗൽഗദത്തോടെ) വയസ്സുകാലത്തു് അടിയനും അടിയന്റെ പൊലയിക്കും വേലയെട്ത്തു തരാനൊള്ള ക്ടാത്തന്റെ എല്ലെല്ലാം ഒടിഞ്ഞേ. ക്ടാത്തിയേം പിടിച്ചോ ണ്ടുപോയിരിക്കാണേ. (പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്) ഇപ്പ ഴടിയനേം...അടിയന്റെ പൊലയി...(വിങ്ങുന്നു.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, പറയടാ, പറയു്.

പുലയൻ:— (വ്യസനത്തെ നിയന്ത്രിച്ചിട്ടു്)പിന്നേം, തമ്പ്രാക്കമ്മാരെറങ്ങീരിക്കാണേ, അടിയത്തുങ്ങളെ രക്ഷി ക്കാൻ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:—(ദ്വഭാഷത്തിൽ) അതു പറയെടാ—അതെങ്ങനെയാണെന്നു പറ.

ചിന്നൻ:— പറ കണ്ടമ്പേലേനെ—മടിക്കാതങ്ങു പറ.

പുലയൻ:— അടിയന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ കൊല്ലിക്കല്ലേന്നു ദൈവത്തോട പറഞ്ഞോണ്ടിരുന്നപ്പഴീ തമ്പ്രാൻവന്നേച്ചു പറഞ്ഞു...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ആരു്?—ആരാ വന്നു പറഞ്ഞതു്?

പുലയൻ:— (ഗോപാലപിള്ളയെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.) ആ തമ്പ്രാനാണേ...(ഗോപാലപിള്ള പരുങ്ങുന്നു.) അടിയനോട പറഞ്ഞു, പോലീസുകാക്കു ശ്രുപാ കൊട്ടത്താ, അടിയന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ എറക്കിക്കൊണ്ടു പോരാമെന്നു്. ശ്രുപാ കൊട്ടത്തില്ലെങ്കി, അടിയനേം പിടിച്ചോണ്ടു പോയി എല്ലൊടിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു...(ഗോപാലപിള്ള വിളറുന്നു.) എന്റെ പൊന്നോടേതേ, അടിയനോടിയ ഓട്ടത്തിനു കൈയുംകണക്കുമില്ലേ!...ഒടുവിലു്, അളിയന്റെ പൊലയീടെ കാത്തുകൂട്ടക്ക പൊട്ടിച്ചപ്പഴു്, ആറേകാൽ ശ്രുപാ ഒണ്ടാരുന്നു. പിന്നെ അടിയന്റെ പൊലയീടെ കഴുത്തിക്കെടന്ന ഏലസ്സു്...(ഗൽഗദത്തോടെ) മുപ്പത്തൊന്നര കൊല്ലമായി, അടിയനതവൾടെ കഴുത്തിൽ കെട്ടീട്ടു്—അതഴിച്ചു വിറ്റു, പൊന്നോടേതേ!...എല്ലാംകൂടെ പതിനഞ്ചുശ്രുപാ ഒപ്പിച്ചു്, ആ തമ്പ്രാന്റെകൈയിക്കൊടുത്തേച്ചടിയൻ പറഞ്ഞു, ദൈവത്തെ വിചാരിച്ചു്, വല്യമ്പ്രാക്കന്മാരെ വിചാരിച്ചു്, അടിയന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ എറക്കിക്കൊണ്ടുവരണേന്നു്...എന്നിട്ടിപ്പഴാ തമ്പ്രാൻ... (പൊട്ടിക്കരയുന്നു) അടിയനേം ഇടികൊള്ളിച്ചു...

(ഇൻസ്പെക്ടർ എഴുന്നേറ്റു് ഗോപാലപിള്ളയെ ഉറിച്ചുനോക്കുന്നു. ഗോപാലപിള്ള എഴുന്നേറ്റു പരുങ്ങുന്നു.)

പുലയൻ:— (കരച്ചിൽ നിയന്ത്രിച്ചിട്ട്) അടിയനി നീം പറയാനൊണ്ട തമ്പ്രാനേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, പറയടാ.

പുലയൻ:— അടിയനോട്ട ശ്രൂപാ മേടിച്ചതുപോലെ, എല്ലാ പൊലക്കൂടീന്നും ആ തമ്പ്രാൻ ശ്രൂപാ മേടിച്ചു. (ഇൻസ്പെക്ടർ പല്ലുകൾ ഞെരിച്ച് ഉഗ്രമായി ഗോപാലപിള്ളയെ നോക്കുന്നു. ഗോപാലപിള്ള ചുളുങ്ങിക്കൂടുന്നു.) ആ തമ്പ്രാന്റെ പൊറകേ, മറേറ തമ്പ്രാനും വന്നേ...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ആരു്?

പുലയൻ:— (പണിക്കരെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.) ആ തമ്പ്രാനാണേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (പെട്ടെന്നു പണിക്കരുടെ നേരെ തിരിയുന്നു.) ഇങ്ങോട്ട മാറിനിൽക്കടോ!

(പണിക്കർ ഭയന്നു വിറച്ചുകൊണ്ടു ഗോപാലപിള്ളയുടെ അട്ടത്തേയ്ക്കു മാറിനില്ക്കുന്നു.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:— പറയടോ—എവിടന്നെല്ലാം താൻ കോഴിയേയും താറാവിനേയും പിടിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ചിന്നൻ:— കോഴീം താറാവും മാത്രമല്ലെയമാനെ; പശൂനേം ആടിനേംകൂടെ പിടിച്ചിട്ടൊണ്ടു്.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (അലറുന്ന സ്വരത്തിൽ, പണിക്കരോടു്) ഉം, പറയടാ—എവിടന്നെല്ലാം ആടിനേയും പശൂവിനേയും കോഴിയേയും താറാവിനേയും പിടിച്ചിട്ടൊണ്ടു്?...ങ്ഹും! പറ—വേഗം പറ!

പണിക്കർ:— (തൊണ്ട വരളുകയാൽ ഉമിനീരിനു വേണ്ടി പണിപ്പെട്ടുകൊണ്ടു്) പറയാമേ!...പറയാമേ!... ഓമ്മയില്ലേ!...

ചിന്നൻ:— മത്തായിമാപ്ലേടെ കോഴി,

പണിക്കർ:— നേരാന്നേ. മത്തായിമാപ്പ്ളേടെ പെട കോഴി.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, പിന്നെ?

(പണിക്കർ ഓമ്പിക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:— പരീതുകുഞ്ഞിന്റെ...

പണിക്കർ:— ഒള്ളതാന്നേ. രണ്ടാട്ടം, മൂന്നു പൂവൻ കോഴീം, ഒരു പെടക്കോഴീം. (ഓമ്പിക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:— പപ്പനാവൻ കണിയാരടെ...

പണിക്കർ:— ഒരു പശു.

ചിന്നൻ:— കുട്ടനാശാരീടെ...

പണിക്കർ:— മൂന്നുകോഴി.

ചിന്നൻ:— മാതുക്കുറുപ്പിന്റെ...

പണിക്കർ:— ഒരു പശു.

ചിന്നൻ:— പതിനെട്ടുപറ നെല്ലുമുണ്ട്, എയമാനനെ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഒണ്ടോടാ?

പണിക്കർ:—ഒണ്ടേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, പിന്നെ?

(പണിക്കർ ഓക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:— ശങ്കരൻ തണ്ടാന്റെ...

പണിക്കർ:— ഇരുപതുപറ നെല്ലും...

ചിന്നൻ:— നൂറുതേങ്ങായും.

പണിക്കർ:— നേരാന്നേ.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, പിന്നെ?

(പണിക്കർ ഓക്കുന്നു.)

ചിന്നൻ:— പുളുവൻ പപ്പ്ളേടെ...

പണിക്കർ:— പതിനാറുപറ നെല്ലും, എഴുപതു തേങ്ങായും, ഒരു പശുവും.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, നിറുത്തെടാ, നിറുത്തു്. ഇനി പിന്നീട്ട ചോദിച്ചുകൊള്ളാം. (ഗോപാലപിള്ളയോട്ു്) താൻ പറയടോ—വാങ്ങീതെല്ലാം പറയു്.

ഗോപാലപിള്ള:— (യാചനാസ്വരത്തിൽ) എന്നെ അവമാനിക്കരുതു്.

ഇൻസ്പെക്ടർ:—ച്ഛീ! പറയടോ.

ഗോപാലപിള്ള:— (ദയനീയമായി) ഞാൻ പത്തു പതിനെട്ടകൊല്ലം കോൺഗ്രസ്സിനുവേണ്ടി...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— അതുതന്നെ. പത്തുപതിനെട്ടകൊല്ലം കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പേരുംപറഞ്ഞു മേടിച്ചതും, പിന്നെ പോലീസിന്റെ പേരുംപറഞ്ഞു മേടിച്ചതും, എല്ലാം അങ്ങു പറഞ്ഞോരു്.

ഗോപാലപിള്ള:— എന്റെ...എന്റെ...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (ഗർജ്ജനസ്വരത്തിൽ) പറയടോ.

ചിന്നൻ:— ഞാൻ സഹായിക്കാമേ... ചായക്കടക്കാരൻ കോന്നായരുടെ ഭാര്യയോട്ു്...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (ഗോപാലപിള്ളയോട്ു്) എത്ര രൂപാ മേടിച്ചു?

ഗോപാലപിള്ള:— മുപ്പത്തിയഞ്ചു്.

ചിന്നൻ:— കള്ളു കൺട്രാക്ടരു മാധവനോട്ു്—അയാൾടെ മോനെ പോലീസുകാരു് അന്വേഷിക്കുന്നെന്നും പറഞ്ഞു്....

ഇൻസ്പെക്ടർ:— എത്ര?

ഗോപാലപിള്ള:—നൂറു്.

ചിന്നൻ:— റേഷൻ കച്ചോടക്കാരൻ ശങ്കരൻ നായരോട്ു്...

ഇൻസ്പെക്ടർ:—എത്ര?

ഗോപാലപിള്ള:— നൂറിരിയിരുപതു്.

ചിന്നൻ:— കൊപ്രാ കച്ചവടക്കാരൻ വേലായുധനോട്...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— എന്തു?

ഗോപാലപിള്ള:— എമ്പതു്.

ചിന്നൻ:— ക്ഷൗരക്കാരൻ ഗോവിന്ദനോട്...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— എന്തു?

ഗോപാലപിള്ള:— പന്ത്രണ്ടു്.

ചിന്നൻ:— ഇനിയുമൊന്നേ—ഒത്തിരിയൊണ്ടു്. ഇരുന്നൂറും മുന്നൂറുമെല്ലാം കൊട്ടത്തവരു് പൊറത്തു മിണ്ടത്തില്ല.

ഇൻസ്പെക്ടർ:—(അതികഠിനമായ അവജ്ഞയോടെ) ഹും! നേതാക്കന്മാരു്!...പ്രമാണികളു്! (ഗർജ്ജനസ്വരത്തിൽ, കോൺസ്റ്റബിളിനോടു്) കേറരുതോ—ഇവന്മാരെയെല്ലാം വാനിൽ കേറു്.

കോൺസ്റ്റബിൾ:— നടക്കിനെടാ, അങ്ങോട്ടു്.

ഗോപാലപിള്ള:—(ഇൻസ്പെക്ടരോടു ദയനീയമായി) ഞാൻ രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി യാതന അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളവനാണു്.

ഇൻസ്പെക്ടർ:— നിന്റെയൊക്കെ യാതന! (ഇടിക്കാൻ കൈ ചുരുട്ടി ഓങ്ങുന്നു. ഗോപാലപിള്ള ചുളുങ്ങുന്നു.)

കോൺസ്റ്റബിൾ:— നടയെടാ, അങ്ങോട്ടു്. (കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു തള്ളുന്നു.)

പണിക്കർ:— എന്നെ...എന്നെ രക്ഷിക്കണേ, എയമാനനേ. (ഇൻസ്പെക്ടരുടെ കാലിൽ കെട്ടിപ്പിടിക്കാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ച്ചൂ! നായേ! (കാലുമടക്കി തട്ടാൻ ഓങ്ങുന്നു. പണിക്കർ ഒഴിയുന്നു.)

കൂട്ടൻപിള്ള:— നടയെടാ.(പണിക്കരുടെ കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു തള്ളുന്നു.)

പുലയൻ:— അടിയനും...

ഇൻസ്പെക്ടർ:— ഉം, നീയും.

പുലയൻ:— അവടെച്ചെന്നാലടിയന്റെ കുഞ്ങളേക്കണ്ടോണ്ടു ചാകാമല്ലോ. (നടക്കുന്നു.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:— (ചിന്നനോട്) നീയും.

ചിന്നൻ:— നേരാന്നേ, ഞാനും. (പുലയന്റെ ഒപ്പം നടക്കുന്നു.)

ഇൻസ്പെക്ടർ:— കൂട്ടൻപിള്ളേ, ഞാൻ തിരിച്ചുവരും വരെ ഇവിടെ നില്ക്കണം.

കൂട്ടൻപിള്ള:— ഉത്തരവ്.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു.)

കൂട്ടൻപിള്ള:— (ഹാസ്യമന്ദഹാസത്തോടെ) നേതാക്കന്മാരും, പ്രമാണികളും!...നാട്ടുകാരെ ഇരുത്തീം കമത്തീം പണം പിടുങ്ങിക്കൊള്ളുക!...എന്നാലതീന്നു പകുതിയെങ്കിലും ഇൻസ്പെക്ടറദ്ദ്യത്തിന്റെ കൈയിൽ കൊടുത്തിരുന്നെങ്കിലിപ്പഴിങ്ങനെ കഷ്ടപ്പെടണോ!

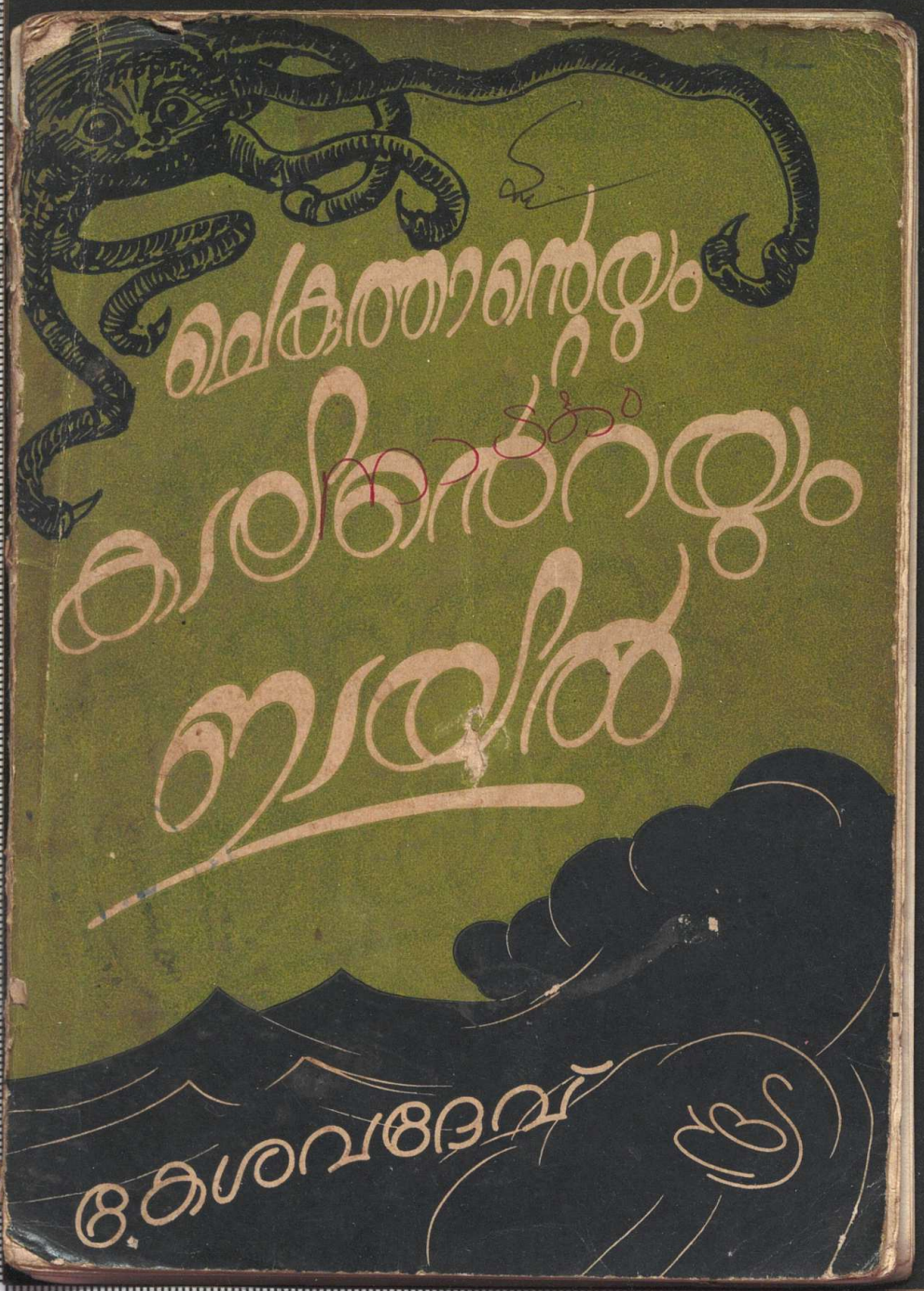
കർട്ടൻ

KIDANAKUZHI

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

എം. പി. പോൾ–മിസ്സിസ് എം. പി. പോൾ	1.50
മൺകോലങ്ങൾ–വിവർത്തകൻ: അഭയദേവ്	2.00
പൗരനും ഭരണഘടനയും–എം. രത്നസ്വാമി	1.00
കട്ടവാക്കേളു–നാഗവള്ളി	1.25
അനാഥബാലിക–സി. എ. കിട്ടണ്ണി	1.00
നവീനനാടകാദർശം–മേക്കൊല്ല	3.50
വൃത്താന്തപത്രപ്രവർത്തനം–സ്വദേശാഭിമാനി	2.50
കാട്ടപൂച്ചകൾ–എൻ. പി.	1.50
പദ്ധതികൾ അങ്ങനെ പുരോഗമിക്കുന്നു–എൻ. പി.	1.75
അനിയത്തിയും ചേട്ടത്തിയും–പയ്യംപള്ളി	3.00
നോത്ര്ദാമിലെ കൂനൻ–വിക്ടർ യൂഗോ	7.00
ഇട്ടങ്ങിയ വാതിൽ–ആന്ദ്രെജീദ്	2.25
പ്രവാഹം–പി. കേശവദേവ്	1.00
വിടവാങ്ങൽ–ബൽസാക്	1.00
അമൃതാഞ്ജനം–ആനന്ദക്കുട്ടൻ	1.25
കളിയല്ല–പി. കെ. രാജരാജവർമ്മ	1.25
മനുഷ്യരും മൃഗികളും–ഹുമയൂൺ കബീർ	3.00
ബദാം പഴങ്ങൾ–കിഷൻചന്ദർ	0.80
പദ്മരാഗം–എസ്. കെ. പൊറ്റെക്കാട്ട്	1.50
മധുരനാരങ്ങ–വേളൂർ കൃഷ്ണൻകുട്ടി	1.75
ശ്യാമള–കുറുപ്പംവീട്ടിൽ ഗോപാലപിള്ള	1.00
ഗ്രാമസീമ—തിരുനയിനാർകുറിച്ചി	1.50
പഴയതും പുതിയതും–വൈക്കം ചന്ദ്രശേഖരൻനായർ	1.50
ചരിത്രകേരളം–പി. എ. സയ്യദ് മുഹമ്മദ്	1.00

നാഷനൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ
കോട്ടയം തിരുവനന്തപുരം



Indic Digital Archive Foundation
gpura.org